
دستنامه‌ی منابع کتابخانه‌ای محیط‌زیستی

ویرایش دوم - خرداد ۱۴۰۳

فهرست

۲.....	مقدمه
۳.....	انواع منابع کتابخانه‌ای محیط‌زیستی
۶.....	موضوعات منابع کتابخانه‌ای محیط‌زیستی
۸.....	معرفی موضوعی منابع کتابخانه‌ای محیط‌زیستی
۹.....	مدیریت بحران پسماند
۱۷.....	مصرف بهینه‌ی انرژی، حمل و نقل سبز و آلودگی هوا
۲۶.....	مصرف بهینه‌ی آب
۳۲.....	گسترش فضای سبز درونی و پیرامونی کتابخانه
۴۷.....	شناخت تنوع‌زیستی منطقه‌ی خود
۶۵.....	محیط‌زیست (کلی)
۶۹.....	دست به‌کار شویم!

«یک فرد به تنهایی نمی‌تواند تغییر ایجاد کند، مجموع تلاش افراد مختلف است که موجب تغییر محسوس می‌شود، تمام تغییرات در سطح جهان.»

جین گودال، رفتارشناس جانوران و بنیان‌گذار موسسه‌ی ریشه‌ها و شاخه‌ها

با ادبیات بهتر از هر روش دیگری می‌توان موضوعات مورد نیاز کودکان را مطرح کرد و مطمئن بود با آن ارتباط برقرار می‌کنند. «محیط‌زیست» نیز یکی از این موضوع‌هاست. امروزه اهمیت پرداختن به موضوع محیط‌زیست بر کسی پوشیده نیست. ما بیش از هر زمان دیگری در تاریخ زیست انسان بر کره‌ی زمین با بحران‌های محیط‌زیستی دست به گریبان هستیم. بحران‌هایی که بقای انسان بر کره‌ی زمین را به خطر انداخته‌اند و اگر کنترل نشوند ادامه‌ی زندگی ما بر کره‌ی زمین را دست‌خوش تغییرات زیادی خواهند کرد. برای کنترل بحران‌های محیط‌زیستی اقدامات متنوعی در سطح جهانی، ملی، منطقه‌ای و فردی می‌توان انجام داد. هر کدام از ما با هر نقش اجتماعی و با هر نوع امکانات و منابعی که در اختیار داریم می‌توانیم قدمی در راه حفاظت از محیط‌زیست‌مان برداریم. مهم آن است که به نقش خود آگاه شویم و برای اجرای آن اراده کنیم. کتابداران و ترویج‌گران «با من بخوان» اضافه‌بر نقش فردی در خانواده و محله‌ی خود، با ارتباطی که با گروهی از کودکان و نوجوانان دارند می‌توانند تاثیر بالایی بر افزایش آگاهی‌های محیط‌زیستی، تغییر نگرش و تغییر در رفتارهای روزمره‌ی تاثیرگذار بر محیط‌زیست داشته باشند. این دستنامه راهنمایی برای کتابداران و ترویج‌گران است تا از راه ادبیات و فعالیت‌های در پیوند با آن به موضوع «محیط‌زیست» بپردازند. پیشنهاد ما این است که اضافه‌بر این دستنامه، «سند راهبردی کتابخانه‌های سبز با من بخوان» و «دستورکار کتابخانه‌های سبز با من بخوان» را نیز مطالعه کنید.

انواع منابع کتابخانه‌ای محیط زیستی

انواع کتاب‌های محیط‌زیستی

کتاب‌های محیط‌زیستی کودکان و نوجوانان افزون بر آن که می‌توانند در انواع گونه‌های ادبیات مانند داستان، شعر، غیرداستان علمی، غیرداستان سرگرمی و زندگی‌نامه باشند؛ می‌توانند ترجمه یا تالیف باشند و برای گروه‌های سنی مختلف از نوزاد تا نوجوان منتشر شوند.

کتاب‌های محیط‌زیستی که به آن‌ها «کتاب‌های سبز» نیز می‌گوییم به دو دسته کلی کتاب‌های غیرداستان و داستان تقسیم می‌شوند. کتاب‌های سبز غیرداستان اغلب کتاب‌هایی هستند که در شناخت عناصر طبیعت به کودکان و نوجوانان یاری می‌رسانند و به تاثیر فعالیت‌های انسان بر محیط‌زیست و نقش انسان در حفاظت از محیط‌زیست و مدیریت بحران‌های محیط‌زیستی می‌پردازند؛ کتاب‌هایی مانند: «[دایره‌المعارف مصور آفرینش](#)» و «[طبیعت چیزی را دور نمی‌ریزد، شما چطور؟](#)».

کتاب‌های سبز داستانی اغلب محتوایی درباره‌ی عشق و دوستی با طبیعت دارند. این کتاب‌ها ممکن است در دل روایت داستانی خود اطلاعاتی درباره‌ی پدیده‌های طبیعی مانند چرخه‌ی آب، چرخه‌ی زندگی جانوران و غیره نیز در اختیار کودکان قرار دهند. این گروه از کتاب‌های سبز برای علاقه‌مند و حساس کردن کودکان به موضوعات محیط‌زیستی بسیار کارآمد هستند. کتاب‌هایی مانند: «[یک داستان محشر](#)»، «[سفر به خیر قطره کوچولو](#)»، «[چگونه می‌توان بال شکسته‌ای را درمان کرد؟](#)»، «[باغچه‌ی یسرک](#)» و «[هیولای سبز دریا را نجات می‌دهد](#)».

در این میان کتاب‌های زندگی‌نامه را که می‌توانند داستانی یا غیرداستان باشند را نیز نباید فراموش کرد. خواندن سرگذشت کودکان و بزرگ‌سالانی که برای حفاظت از محیط‌زیست تلاش کرده‌اند، در تقویت انگیزه‌ی کودکان و نوجوانان برای ایجاد تغییر موثر خواهد بود، کتاب‌هایی مانند: «[چین گودال در قلمروی شامپانزه‌ها](#)»

در کنار کتاب‌های سبز، یعنی کتاب‌هایی که به شکل مشخص به موضوعات محیط‌زیستی پرداخته‌اند، می‌توان ردپای موضوع‌های محیط‌زیستی را در کتاب‌های دیگر نیز پیدا کرد. چراکه بسیاری از کتاب‌ها درباره‌ی رابطه‌ی انسان با محیط اطراف‌اش هستند. به عنوان مثال، کتاب «[کلمه‌ها برای اذیت کردن نیستند](#)» در نگاه اول کتابی با موضوع مهارت زندگی است. اما ترویج‌گر آگاه می‌تواند درباره‌ی کاربرد و تاثیر مثبت و منفی واژه‌ها در ارتباط با محیط‌زیست با کودکان گفت‌وگو کند. در حقیقت هدف این است که شما به عنوان ترویج‌گر آگاه باشید که همه‌ی جنبه‌های زندگی ما می‌تواند بر طبیعت تاثیر بگذارد، در برنامه‌ریزی‌ها و فعالیت‌های در پیوند با کتاب آن را در نظر داشته باشید و از هر فرصتی برای انتقال این آگاهی به کودکان بهره ببرید. این کتاب‌ها نمونه‌هایی از کتاب‌هایی هستند که موضوع اصلی آن‌ها

محیط‌زیستی نیست، اما به شکل غیرمستقیم می‌توانند با موضوعات محیط‌زیستی در پیوند باشند: «دست برای زدن نیست»، «بازی‌های روز چهارشنبه»، «اردک کشاورز»، «المر»، «یک دقیقه صبر کن»، «شکل‌ها در هنر».

موضوع ادبیات داستانی یا کتاب‌های داستان بیش‌تر به‌وجود آوردن عشق به طبیعت و احساس‌های کلی است. پس ابتدا با کودکان به شکل کلی صحبت کنیم و کتاب بخوانیم و آن‌ها را به حفظ محیط‌زیست حساس کنیم و بعد سراغ کتاب‌های غیرداستان که موضوع‌های مشخص دارند برویم تا گسترده‌تر و عمیق‌تر ابعاد مختلف موضوعات محیط‌زیستی را بشناسند.

دیگر منابع کتابخانه‌ای محیط‌زیستی

در کنار کتاب‌ها از ابزارهای دیگری نیز برای پرداختن به موضوعات محیط‌زیستی می‌توان استفاده کرد. دو ابزار مهم در دسترس در کتابخانه‌های «با من بخوان» بازی‌ها و نقشه‌ها هستند. بازی‌ها و نقشه‌ها می‌توانند در پیوند با کتاب‌ها دانش و نگرش لازم برای شناخت طبیعت، درک مشکلات محیط‌زیستی و راه‌های حفاظت از محیط‌زیست را به کودکان و نوجوانان منتقل کنند.

موضوعات منابع کتابخانه‌ای محیط‌زیستی

منابع کتابخانه‌ای محیط‌زیستی موضوعات مختلفی دارند و ما بر اساس نیاز می‌توانیم آن‌ها را به شکل‌های مختلف دسته‌بندی کنیم. مثلاً در سایت کتاب هدهد، کتاب‌های محیط‌زیستی در هفت گروه اصلی موضوعی تقسیم‌بندی شده‌اند. در این دستنامه منابع کتابخانه‌ای را بر پایه‌ی دسته‌بندی موضوعی در «دستورکار کتابخانه‌های سبز با من بخوان» معرفی می‌کنیم تا شما بتوانید فعالیت‌های پیشنهاد شده در آن دستورکار را در پیوند با کتاب‌ها اجرا کنید. موضوعات (زیرشاخه‌ها) عبارت‌اند از:

۱. مدیریت بحران پسماند (زباله)،

۲. مصرف بهینه‌ی انرژی، حمل و نقل سبز و آلودگی هوا،

۳. مصرف بهینه‌ی آب،

۴. گسترش فضای سبز درونی و پیرامونی کتابخانه،

۵. شناخت تنوع‌زیستی منطقه‌ی خود.

افزون بر این دسته‌ها کتاب‌هایی که به شکل کلی به موضوع محیط‌زیست می‌پردازند؛ در سرفصل:

۶. محیط‌زیست (کلی)

و کتاب‌هایی که به اقدام عملی در زمینه‌ی محیط‌زیست می‌پردازند در دسته‌ی:

۷. دست به‌کار شویم،

آورده شده است. کتاب‌ها در هر دسته به‌ترتیب گروه سنی معرفی شده است.

معرفی موضوعی منابع کتابخانه‌ای محیط‌زیستی

۱. مدیریت بحران پسماند

در دوره‌ای زندگی می‌کنیم که انباشت پسماند (زباله)، زندگی روی کره‌ی زمین را با چالش‌های گوناگون روبه‌رو کرده است. زباله‌های پلاستیکی و غیرپلاستیکی در جنگل‌ها، دریاها، اقیانوس‌ها و بیابان‌ها رها شده‌اند. انباشت زباله سبب آلودگی محیط زندگی جانداران این اکوسیستم‌ها شده و به تهدیدی جدی برای گونه‌های جانوری و گیاهی و در نهایت انسان تبدیل شده است. شیرابه‌ها، خاک و آب‌های زیرزمینی را آلوده می‌کنند، در شرایطی که با افزایش جمعیت زمین، دسترسی به منابع آب و غذای پایدار برای انسان‌ها روز به روز دشوارتر از قبل می‌شود.

هرکدام از ما حتی اگر شهروندی عادی باشیم می‌توانیم حداقل در سطح فردی و منطقه‌ای در مدیریت بحران پسماند نقش داشته باشیم. مهم‌ترین اصل در این راه آن است که «مسئولیت زباله‌ای که تولید می‌کنیم را بپذیریم.»

بیا با هم بازیافت کنیم

نویسنده: جس استاکهم

تصویرگر: جس استاکهم

شاعر: بنفشه رسولیان بروجنی

ناشر | تولیدکننده: نشر نوشته

گروه سنی: ۳ تا ۵ سال، ۵ تا ۷ سال، ۷ تا ۹ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

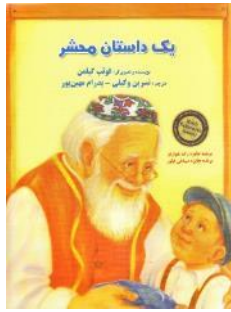
خلاصه‌ی کتاب:

«بیا با هم بازیافت کنیم» کتابی جذاب برای آموزش بازیافت به کودکان از سنین خردسالی است. در این داستان تصویری مفاهیم مرتبط با حفاظت از محیط‌زیست، تفکیک زباله‌ها، کاشت گیاهان، تهیه‌ی کمپوست و... به زبانی شعر برای کودک بیان شده است.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- دوخت کیسه‌ی پارچه‌ای و تزیین آن و استفاده به‌جای کیسه‌های پلاستیکی
- کاشت گیاه در ظرف‌های دورپختنی
- اختصاص سطل‌های مختلف به انواع پسماند و تفکیک پسماندها
- برگزاری رویدادی برای ارائه‌ی اسباب‌بازی‌ها و لباس‌هایی که کودکان نمی‌خواهند و عوض کردن آن‌ها با هم‌دیگر

یک داستان محشر

نویسنده: فوئب گیلمن

تصویرگر: فوئب گیلمن

مترجم: نسرين وکيلي, پدرام مهين پور

ناشر | تولیدکننده: میچکا

گروه سنی: ۳ تا ۵ سال، ۵ تا ۷ سال، ۷ تا ۹ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

یک داستان محشر، روایتی است دل‌پذیر از رابطه‌ی گرم خانوادگی و به‌ویژه صمیمیت بین نوه و پدربزرگ. پدربزرگ که خیاط است و هر بار از وسیله‌ی خراب شده‌ی نوه‌اش وسیله‌ای جدید می‌سازد. داستانی است از خلایق، بازیافت و استفاده‌ی بهینه از مواد مصرفی.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- ساخت ابزار جدید با لباس‌ها یا مواد دورریختنی
- رفتن به پیاده‌روی و پاک‌سازی محیط از زباله
- گفت‌وگو با کودکان درباره‌ی روش‌های کاهش زباله

برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیشتر به [این‌جا](#) مراجعه کنید و دستنامه‌ی کتاب را از [این‌جا](#) دانلود کنید.

مسابقه‌ی سبز

نویسنده: لورن چایلد

تصویرگر: لورن چایلد

مترجم: آرام وحیدی

ناشر | تولیدکننده: انتشارات نردبان

گروه سنی: ۳ تا ۵ سال، ۵ تا ۷ سال، ۷ تا ۹ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

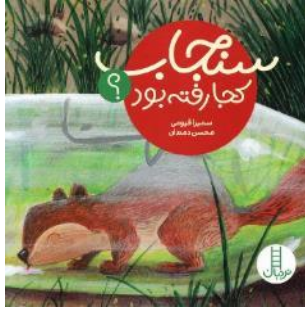
خلاصه‌ی کتاب:

لولا خواهر کوچک چارلی است. او خیلی کوچک و بامزه است. او دلش می‌خواهد یک درخت واقعی بکارد، اما برای این کار ابتدا باید در مسابقه بازیافت برنده شود... کتاب «مسابقه‌ی سبز» با متن ساده و تصاویر جذاب‌اش، تلاش چند کودک برای جمع‌آوری زباله‌های بازیافتی را شرح می‌دهد. آن‌ها با پیدا کردن هر زباله، برگ‌های درخت کاغذی خود اضافه می‌کنند. زمانی که هر صد برگ پر شود آن‌ها می‌توانند یک درخت واقعی در حیاط مدرسه بکارند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- ساخت درختی مشابه درخت داستان و مشارکت کودکان در جمع‌آوری زباله‌های بازیافت
- اجرای پروژه‌هایی برای کاهش زباله در خانه یا مدرسه

برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیشتر به [این‌جا](#) مراجعه کنید.

سنجاب کجا رفته بود؟

نویسنده: سمیرا قیومی

تصویرگر: محسن دمندان

ناشر | تولیدکننده: انتشارات نردبان

گروه سنی: ۳ تا ۵ سال، ۵ تا ۷ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

«سنجاب کجا رفته بود؟» داستان دوستی یک پسرک و یک سنجاب است. پسرک که عادت دارد هر روز بطری شیرش را از پنجره به بیرون پرتاب کند، ناخواسته به دوست‌اش آسیب می‌زند و در نهایت زمانی که متوجه پیامد کارش می‌شود آن را جبران می‌کند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پژوهش درباره‌ی سنجاب ایرانی و ساخت پوستر
- پژوهش و گفت‌وگو درباره‌ی جانورانی که می‌توانند خانگی باشند و تفاوت آن‌ها با جانوران حیات‌وحش
- پژوهش و گفت‌وگو درباره‌ی آسیب‌هایی که توسط زباله‌های رها شده توسط انسان در طبیعت به جانوران وارد می‌شود.

برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیشتر به [این‌جا](#) مراجعه کنید.

دوقلوها از محیط زیست مراقبت می‌کنند - مجموعه کتاب ماجراهای تاپسی و تیم

نویسنده: جین و گرث آدامسون

تصویرگر: بلیندا ورسلی

مترجم: مینا لزگی

ناشر | تولیدکننده: کتاب پرنده

گروه سنی: ۵ تا ۷ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

داستان با ناراحتی تیم و تاپسی شروع می‌شود چون خانم معلم گفته دنیا به خاطر این همه زباله و دود و این چیزها آلوده شده است. نظر مامان این است که می‌توانیم به دنیا و محیط زیست کمک کنیم. اما چطوری؟ مامان می‌گوید: «می‌توانیم به جای این‌که زباله‌های مان را دور بریزیم، آن‌ها را بازیافت کنیم.» تیم و تاپسی از فردا فعالیت‌هایی را برای حفاظت از محیط‌زیست انجام می‌دهند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- تهیه‌ی فهرستی از کارهایی که به حفظ محیط‌زیست کمک می‌کند و انتخاب تعدادی از آن‌ها و اجرای آن‌ها همراه کودکان (از فعالیت‌های پیشنهاد شده در کتاب هم می‌توانید الهام بگیرید)

- در نظر گرفتن چند سطل یا جعبه برای تفکیک زباله‌ها در مدرسه یا خانه و تحویل زباله‌های بازیافتی به مراکز بازیافت همراه کودکان

هر چیزی را دور نریز!

نویسنده: لارا برگن
تصویرگر: بتسی ای اسنایدر
مترجم: آرام وحیدی
ناشر | تولیدکننده: انتشارات نردبان
گروه سنی: ۵ تا ۷ سال
گونه‌ی کتاب: غیرداستان
خلاصه‌ی کتاب:

هر چیزی را دور نریز! مفهوم «بازمصرف» دورریختنی‌ها را با بیان مثال‌هایی کاربردی به کودکان توضیح می‌دهد و به کودکان نشان می‌دهد قبل از دور ریختن زباله‌ها می‌توان به شکلی دیگر از آن‌ها استفاده کرد.
فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پیدا کردن کاربردهای جدید برای دورریختنی‌ها همراه کودکان و اجرای آن‌ها

چرا باید زباله‌ها را بازیافت کنیم؟ - مجموعه کتاب چرا باید؟

نویسنده: جن گرین
تصویرگر: مایک گوردون
مترجم: مرجان حاجی بابایی
ناشر | تولیدکننده: انتشارات تیمورزاده
گروه سنی: ۷ تا ۹ سال
گونه‌ی کتاب: داستان
خلاصه‌ی کتاب:

با خواندن کتاب «چرا باید زباله‌ها را بازیافت کنیم؟» کودکان با تقسیم‌بندی زباله‌ها و زباله‌های بازیافت‌پذیر آشنا می‌شوند؛ مانند استفاده از پوست میوه‌ها و سبزی‌ها به جای کود. یاد می‌گیرند که چه موادی را می‌شود بازمصرف کرد؛ مانند استفاده‌ی مجدد از کیسه‌های پلاستیکی و بسته‌بندی‌های مواد غذایی.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- گفت‌وگو با کودکان درباره‌ی انواع زباله و سرنوشت آن‌ها
- تفکیک زباله در خانه / مدرسه با مشارکت کودکان

خرگوش و بازیافت

نویسنده: نانسی الیزابت والاس

تصویرگر: نانسی الیزابت والاس

مترجم: هایده کروی

ناشر | تولیدکننده: انتشارات نردبان

گروه سنی: ۷ تا ۹ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

مینا و خرگوش‌های دیگر پوستری درباره‌ی بازیافت درست می‌کنند. قرار است از پوستره‌های انتخاب شده در تقویم سالانه‌ی بازیافت استفاده شود. موضوع پوستره‌های خرگوش‌ها زباله و سه اصل طلایی بازیافت یعنی مصرف کمتر، استفاده دوباره و بازیافت است.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- ساخت پوستر با موضوع انواع زباله
- تفکیک زباله در خانه / کلاس با مشارکت کودکان

برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیش‌تر به [این‌جا](#) مراجعه کنید.

هیولای سبز دریا را نجات می‌دهد!

نویسنده: آلیسون اینچز

تصویرگر: آلیسون اینچز

مترجم: هایده کروی

ناشر | تولیدکننده: انتشارات نردبان

گروه سنی: ۷ تا ۹ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

هیولای کوچولوی سبز عاشق دریاست. اما متوجه می‌شود که بطری‌های خالی، کیسه‌های پلاستیکی و زباله‌های دیگر دریا را آلوده کرده‌اند. او به فکر می‌افتد که دریا را نجات دهد ولی برای این کار ابتدا باید ببیند که آلودگی از کجا می‌آید و چطور می‌تواند جلوی آن را بگیرد.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- بازدید از محله همراه کودکان و تهیه‌ی فهرستی از مشکلات محیط‌زیستی محله، راه‌حلیابی برای برخی مشکلات و اجرای آن‌ها همراه کودکان

طبیعت چیزی را دور نمی‌ریزد، شما چطور؟

نویسنده: میلکه لرد

تصویرگر: کتی موریسون

مترجم: عباس زندباف

ناشر | تولیدکننده: انتشارات نردبان

گروه سنی: ۷ تا ۹ سال، ۹ تا ۱۲ سال

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

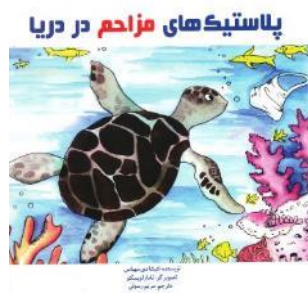
خلاصه‌ی کتاب:

در کتاب «طبیعت چیزی را دور نمی‌ریزد، شما چطور؟»، یاد می‌گیریم که بسیاری از موجودات از توتیای دریایی گرفته تا الیکایی، جغد، هشت‌پا، سهره، سرگین غلطان، موربانه، نوزاد حشره، قورباغه و فیل برای ساختن سرپناه، حفاظت از خود یا استتار بازمصرف می‌کنند. حتی زمینی که بر روی آن زندگی می‌کنیم آب را باز مصرف می‌کند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پژوهش بیشتر درباره‌ی موجوداتی که در کتاب از آن‌ها نام برده شده است و آشنایی با دیگر ویژگی‌های آن‌ها
- پژوهش درباره‌ی موجودات زنده‌ی دیگری که بازمصرف می‌کنند.

پلاستیک‌های مزاحم در دریا

نویسنده: لتیشا دی مهیاس

تصویرگر: تامارا ویسکو

مترجم: مریم رسولی

ناشر | تولیدکننده: غنچه

گروه سنی: ۷ تا ۹ سال، ۹ تا ۱۲ سال

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «پلاستیک‌های مزاحم در دریا» یک کتاب سرگرم‌کننده و آموزشی درباره تأثیرات پلاستیک بر سیاره ما و خطرات آن برای محیط زیست است.

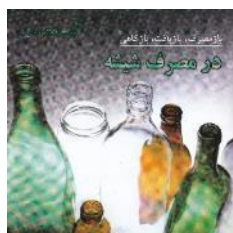
فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- ساخت پوستر با موضوع اثرات نامطلوب پلاستیک بر انسان و محیط‌زیست
- پیوستن به پویش #نه_به_پلاستیک و کاهش پلاستیک مصرفی

برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیشتر تر به [این‌جا](#) مراجعه کنید.

مجموعه کتاب باز مصرف، بازیافت، بازکاهی: در مصرف شیشه، در مصرف فلزات، در مصرف مواد غذایی

نویسنده: الکساندرا فیکس

مترجم: لادن مقیمی اسکویی

ناشر | تولیدکننده: انتشارات نردبان

گروه سنی: ۹ تا ۱۲ سال

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

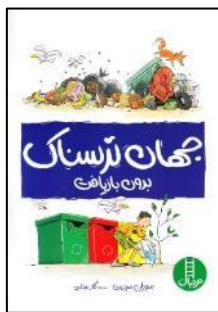
خلاصه‌ی کتاب:

مجموعه کتاب «باز مصرف، بازیافت، بازکاهی» به معرفی راه‌های کاهش پسماند برای کمک به محیط‌زیست می‌پردازد و با این کتاب‌ها به اثرات زیان‌بار پسماند، تفاوت منابع تجدیدپذیر و منابع تجدیدنپذیر و راه‌های باز مصرف و بازیافت مواد پی می‌برد.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- مشاهده و ثبت میزان پسماندهای شیشه‌ای و فلزی و مواد غذایی و تحلیل اطلاعات به دست آمده
- طراحی راه‌حل برای کاهش میزان پسماندهای شیشه‌ای و فلزی و مواد غذایی و اجرای آن همراه کودکان
- تفکیک زباله‌ها و تحویل زباله‌های بازیافتی به مراکز بازیافت همراه کودکان
- تولید کمپوست (پوسال) از زباله‌های تر همراه کودکان

جهان ترسناک بدون بازیافت

نویسنده: سوزان مردیت

تصویرگر: کریستیان فاکس

مترجم: نگار عجایی

ناشر | تولیدکننده: انتشارات نردبان

گروه سنی: ۹ تا ۱۲ سال و ۱۲ سال به بالا

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «جهان ترسناک بدون بازیافت» کتابی جامع درباره‌ی پسماند و مدیریت آن به زبان کودکان و نوجوانان است. نویسنده در این کتاب بحران زباله را شرح می‌دهد و سپس سراغ راهکارهای کنترل و مدیریت این بحران مانند تفکیک زباله‌ها و بازیافت انواع زباله‌ها می‌رود.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- انجام بازی کارتی «پسماند صفر»

بازی کارتی پسماند صفر

طراحی و تولید: گروه دستنامه‌های «با من بخوان»
ناشر | تولیدکننده: انتشارات موسسه پژوهشی تاریخ ادبیات کودکان (تاک)
گروه سنی: بالای ۹ سال

هدف این بازی آموزشی آشنایی با انواع زباله و میزان آسیب آن‌ها به طبیعت، آشنایی با روش‌های کاهش زباله و آشنایی با رویکرد «پسماند صفر» است. این بازی برای ۲ تا ۶ بازیکن مناسب است.

مجموعه دانستنی‌های زیست محیطی برای آموزشگران، کتاب پنجم: زباله

نویسنده: فاطمه یاراحمدی و همکاران

مترجم: صدیقه ببران و همکاران

ناشر | تولیدکننده: سازمان حفاظت از محیط‌زیست و یونیسیف

گروه سنی: بزرگ‌سال

خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «دانستنی‌های زیست محیطی برای آموزشگران - زباله» پنجمین جلد از مجموعه شش جلدی «دانستنی‌های زیست محیطی برای آموزشگران» است. این مجموعه با این هدف تهیه شده است که به مربیان کمک کند تا در نقش راهنما و تسهیل‌کننده، جوانان و نوجوانان را در شناخت و ترویج فرهنگ محیط‌زیستی یاری دهند... این کتاب به شکل الکترونیک برای دانلود در [این‌جا](#) موجود است.

۲. مصرف بهینه انرژی، حمل و نقل سبز و آلودگی هوا

ما در طول روز از منابع انرژی مختلفی که اغلب فسیلی هستند استفاده می‌کنیم، مانند بنزینی که سوخت خودروی مان است یا گازی که با آن پخت و پز می‌کنیم یا حتی برقی که در نیروگاه‌های با سوخت فسیلی تولید شده است و با آن لامپ‌های کتابخانه را روشن می‌کنیم. بهینه‌سازی مصرف انرژی برای ما هم تاثیر اقتصادی دارد و هم به پایداری منابع طبیعی کشورمان کمک می‌کند. در عین حال با کاهش مصرف سوخت‌های فسیلی، آلودگی هوای ناشی از آن را نیز کاهش می‌دهیم و در نتیجه سلامت بیش‌تری خواهیم داشت.

به به لیمو و کاکلی

نویسنده: محمدهادی محمدی

تصویرگر: حسن عامه‌کن

ناشر | تولیدکننده: انتشارات تاک

گروه سنی: ۳ تا ۵ سال، ۵ تا ۷ سال

گونه‌ی کتاب: شعر

خلاصه‌ی کتاب:

کاکلی به همراه پرندگان دیگر در باغ لیمو زندگی می‌کند. او هر سال پیش از بهار با آوازش باغ لیمو را بیدار می‌کند؛ اما یک سال بهار اسیر دیو سیاه آلودگی می‌شود. هوا و زمین و آب کثیف می‌شود و گیاهان باغ خشک و پژمرده و پرندگان پریشان می‌شوند. سرانجام کلاغ برای چاره‌جویی پیش کاکلی می‌رود. کاکلی به او می‌گوید که مسبب این آلودگی‌ها و ناپاکی‌ها آدم‌ها هستند. پرندگان هم همه با هم از آدم‌ها می‌خواهند که آب‌وهوا و خاک را آلوده نکنند و اجازه دهند که بهار بار دیگر به زمین برگردد.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- ساخت جعبه‌ی نمایش کامی‌شی‌بای با ابزارهای دورریختنی (اگر نسخه‌ی کامی‌شی‌بای کتاب را استفاده می‌کنید). برای آشنایی با روش ساخت جعبه‌ی کامی‌شی‌بای [این](#) فیلم را ببینید.
- کشیدن نقاشی با موضوع آلودگی هوا

گل‌های بیادرو

نویسنده: جان آرنو لوسن

تصویرگر: سیدنی اسمیت

مترجم: هایده کروب‌ی

گروه سنی: ۳ تا ۵ سال، ۵ تا ۷ سال، ۷ تا ۹ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

در کتاب تصویری گل های پیاده رو دختری کوچک با لباس قرمز رنگ همراه پدرش از مغازه‌ی خواروبارفروشی به سمت خانه قدم می‌زند. دختر درحالی‌که پدرش چندان توجهی به او ندارد، گل‌های وحشی بین راه را جمع‌آوری می‌کند. از میانه راه به بعد دختر تعدادی از گل‌های دسته گلش را به دیگران هدیه می‌دهد، چه دریافت کنندگان متوجه شوند و چه نشوند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- این کتاب برای تشویق کودکان به پیاده‌روی و جست‌وجوگری در مسیر کاربرد فراوانی دارد. پس از بلندخوانی کتاب از کودکان بخواهید مانند دخترک داستان همراه شما پیاده‌روی کنند و به اطراف خود دقت کنند و چیزهایی که طبیعی است اما برداشتن آن‌ها به طبیعت آسیب نمی‌رساند جمع‌آوری کنند.

برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیشتر تر به [این‌جا](#) مراجعه کنید.

[به خاطر خرس‌های قطبی](#)

نویسنده: مهدی طه‌وری

تصویرگر: هدی عظیمی

ناشر | تولیدکننده: انتشارات نردبان

گروه سنی: ۳ تا ۵ سال، ۵ تا ۷ سال، ۷ تا ۹ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

«به خاطر خرس‌های قطبی» داستان یک خرس قطبی است که همه‌ی وسایل برقی روشن اضافه را خاموش می‌کند و دخترک داستان که متوجه این موضوع شده پس از دانستن دلیل آن از این به بعد به خاطر خرس‌های قطبی وسایل برقی روشن اضافه را خاموش می‌کند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پژوهش درباره‌ی زندگی خرس‌های قطبی و تاثیر گرمایش جهانی بر آن
- تهیه‌ی فهرستی از فعالیت‌هایی برای بهبود الگوی مصرف انرژی و اجرای برخی از آن‌ها

برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیشتر تر به [این‌جا](#) مراجعه کنید.

[پرندگانه‌های بی‌پر - مجموعه زمین عزیز من](#)

نویسنده: سیلوی ژیرارده

تصویرگر: پوئیک روسادو

مترجم: مرجان حجازی فر
ناشر | تولیدکننده: بافرزندان
گروه سنی: ۷ تا ۹ سال
گونه‌ی کتاب: داستان
خلاصه‌ی کتاب:

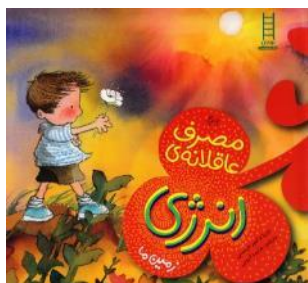
«پرنده‌های بی‌پر» اول پره‌های زیبا و رنگارنگی داشتند. اما بعد آسمان از دود کارخانه‌ها پر از دود می‌شود و داخل منقار پرندگان می‌رود و آن‌ها بیمار می‌شوند و پره‌هایشان می‌ریزد. آن‌ها از گرمای شدید بی‌حال می‌شوند و به طرف دریاچه پرواز می‌کنند تا کمی خنک شوند، اما تکه‌های بزرگ یخ در حال آب شدن هستند و چیزی نمانده که خفه شوند. تا این‌که عاملان آلودگی هوا و گرم شدن زمین تصمیم می‌گیرند روش‌های دیگری برای فعالیت‌هایشان پیدا کنند و زمین نجات پیدا می‌کند و پرنده‌ها هم دوباره پر در می‌آورند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پژوهش درباره‌ی پرندگان در خطر انقراض ایران و جهان و دلایل در خطر بودن آن‌ها و ارائه به دیگر کودکان

برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیش‌تر به [این‌جا](#) مراجعه کنید.

[مصرف عاقلانه انرژی \(زمین ما\)](#)

نویسنده: امپر و نوریا خیمنس
تصویرگر: رزا ماریا کرتو
مترجم: هایده کروی
ناشر | تولیدکننده: انتشارات نردبان
گروه سنی: ۷ تا ۹ سال
گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی
خلاصه‌ی کتاب:

کودکان در این کتاب کشف خواهند کرد که تمامی انواع انرژی بی واسطه یا با واسطه از خورشید سرچشمه می‌گیرند. همچنین درباره ارزش یافتن منابع انرژی تجدیدپذیر خواهند آموخت. کتاب تصویری «مصرف عاقلانه انرژی (زمین ما)» نوشته و طراحی شده است تا کودکان بیاموزند منابع کره زمین محدود و ارزشمند هستند و می‌بایست محتاطانه مصرف شوند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- ساخت پوستری با موضوع انرژی از گذشته تا به امروز یا انواع انرژی تجدیدپذیر و تجدیدناپذیر
- انجام فعالیت‌های پیشنهادی انتهای کتاب

چرا باید در مصرف انرژی صرفه‌جویی کنم؟ - مجموعه کتاب چرا باید؟

نویسنده: جن گرین

تصویرگر: مایک گوردون

مترجم: مرجان حاجی بابایی

ناشر | تولیدکننده: انتشارات تیمورزاده

گروه سنی: ۷ تا ۹ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

«چرا باید در مصرف انرژی صرفه‌جویی کنم؟» داستان خانواده‌ای را روایت می‌کند که فکر می‌کردند انرژی هیچ‌گاه تمام نمی‌شود و در مصرف آن دقت نمی‌کردند تا اینکه یک روز برق خانه‌شان قطع می‌شود و این اتفاق باعث می‌شود که این تصور که انرژی همیشه هست از بین برود و در مورد آن فکر کنند و سوال کنند و یاد بگیرند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- ساخت پوستر با موضوع انواع منابع انرژی یا راه‌های مصرف بهینه‌ی انرژی
- انجام پژوهش و مشاهده فعالیت‌های روزانه توسط کودکان با موضوع: من در طول روز چه استفاده‌ای از انواع انرژی‌ها می‌کنم؟
- انجام پژوهش و بررسی راه‌هایی که در خانه یا مدرسه انرژی به‌هدر می‌رود و انتخاب تعدادی از موارد و اصلاح آن‌ها

صرفه‌جویی در مصرف انرژی

نویسنده: جان جونا

تصویرگر: نازنین جمشیدی

ترجمه و اقتباس: هایده کروب‌ی

ناشر | تولیدکننده: انتشارات نردبان

گروه سنی: ۷ تا ۹ سال

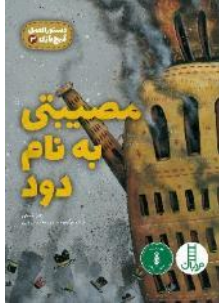
گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «صرفه‌جویی در مصرف انرژی» به مشکلات ناشی از مصرف سوخت‌های فسیلی، مصرف انرژی در خانه و چگونگی صرفه‌جویی در آن می‌پردازد.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- بررسی نوع مصرف انرژی در خانه و مدرسه بر پایه‌ی محتوای کتاب
- اجرای تعدادی از راه‌کارهای ارائه شده در کتاب در خانه و مدرسه

مصیبتی به نام دود - دستورالعمل گنج‌بازی

نویسنده: زهرا شاهی

تصویرگر: محسن محمد میرزایی

ناشر | تولیدکننده: انتشارات نردبان

گروه سنی: ۹ تا ۱۲ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «مصیبتی به نام دود» یک کتاب فانتزی است که در قالب داستان فانتزی و طنز، به برخی اثرات خشکسالی و مشکل آلودگی هوا می‌پردازد. داستان کتاب بر اساس ماجراهای میان دو گروه «کله کفگیری‌ها» و «چشماغی‌ها» شکل می‌گیرد.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پژوهش درباره‌ی کارکرد لایه‌ی ازن، دلایل نازک شدن آن و اثرات آن
- بازدید از یک مرکز اندازه‌گیری شاخص‌های آلودگی هوا

درخت نخل در قطب شمال (حقایق داغ درباره‌ی تغییرات اقلیمی)

نویسنده: مارک ترهورست

تصویرگر: وندی پندرز

مترجم: سارا یوسف‌پور، شیدا اکبری، هورزاد عطاری

ناشر | تولیدکننده: موسسه پژوهشی تاریخ ادبیات کودکان (کتاب تاک)

گروه سنی: ۹+ سال

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

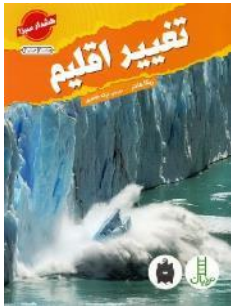
خلاصه‌ی کتاب:

در سال‌های اخیر، اقلیم با شتاب در حال تغییر است. به همین دلیل است که بسیاری این روزها درباره‌ی تغییرات اقلیمی و تأثیرات آن صحبت می‌کنند. به‌ویژه در منطقه‌ای از جهان که ما در آن زندگی می‌کنیم تغییرات اقلیمی احتمالاً آینده‌ی بسیاری از ما را دگرگون خواهد کرد. ماجرای تغییرات اقلیمی داستان پیچیده‌ای است که نیاز به دانستن کمی فیزیک، شیمی، زمین‌شناسی، زیست‌شناسی، هواشناسی و علوم دیگر دارد. این کتاب با تصویرسازی‌های دقیق، رنگارنگ و خلاق به کودکان کمک می‌کند تا دریابند جهان و محیط زیستی که در آن زندگی می‌کنیم چگونه در طول تاریخ تغییر کرده است، فعالیت‌های انسان‌ها چگونه بر اقلیم اثر می‌گذارد و همه‌ی این‌ها چگونه آینده‌ی ما را تحت تأثیر قرار می‌دهد، و در نهایت چه کاری از دست ما ساخته است.

این کتاب افزون بر ارائه‌ی اطلاعات علمی با زبانی جذاب و خودمانی، به کودکان و نوجوانان کمک می‌کند تا احساس کنند می‌توانند بخشی از راه‌حل مسئله‌ی تغییرات اقلیمی باشند و به تشریح اقداماتی می‌پردازد که کودکان، نوجوانان و جوانان می‌توانند برای کمک به مبارزه با تغییرات اقلیمی و حفظ محیط زیست در جوامع خود انجام دهند، و آنان را به دانش روزآمد برای درک مهم‌ترین مسئله‌ای که دنیای امروز ما با آن مواجه است، مجهز می‌کند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- مشاهده‌ی مستندهایی با مرتبط با موضوعاتی که در هر فصل از کتاب به آن‌ها اشاره شده است، مانند فیلم‌های درباره تاریخ طبیعی قاره‌ها، یخسارها، جریان‌های اقیانوسی، گرمایش زمین، منابع انرژی پایدار و...
- ساخت پوسترهایی در پیوند با موضوعات هر فصل از کتاب
- انتخاب سه راهکار از راهکارهای فصل ۸ و برنامه‌ریزی برای عملی کردن آن

تغییر اقلیم

نویسنده: ربکا هانتار

مترجم: ترانه طاهری

ناشر | تولیدکننده: انتشارات نردبان

گروه سنی: ۱۲+ سال

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

خلاصه‌ی کتاب:

کتاب تغییر اقلیم به چگونگی تغییر دما روی کره زمین می‌پردازد. چه چیزی موجب گرمایش زمین می‌شود؟ چگونه دمای کره زمین در گذشته تغییر کرده است؟ اگر زمین گرم تر شود، چه اتفاقی می‌افتد؟ آیا می‌توانیم این وضع را بهتر کنیم؟

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- مشاهده‌ی مستندهایی با موضوع گازهای گلخانه‌ای، تغییرات اقلیمی و گرمایش جهانی
- اجرای تعدادی از پیشنهادها کتاب که توسط نوجوانان و خانواده‌ها قابل اجراست.

تغییرات آب و هوای کره‌ی زمین، افزایش کربن‌دی‌اکسید - مجموعه کتاب انرژی برای آینده

نویسنده: جیمز باو

مترجم: مجید عمیق

ناشر | تولیدکننده: موزه ملی علوم و فناوری جمهوری اسلامی ایران

گروه سنی: ۱۲+ سال

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «تغییرات آب و هوای کره‌ی زمین: افزایش کربن‌دی‌اکسید» یک کتاب علمی اطلاعاتی برای آشنایی نوجوانان با تغییرات اقلیمی، عوامل موثر بر آن و راه‌های کنترل آن است.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پژوهش درباره‌ی تفاوت آب و هوا و اقلیم و ساخت پوستری با این موضوع
- مشاهده‌ی مستندهایی با موضوع تغییرات اقلیمی و گرمایش جهانی

برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیشتر به [این‌جا](#) مراجعه کنید.

ردپای کربن ما، کاهش گازهای گلخانه‌ای - مجموعه کتاب انرژی برای آینده

نویسنده: نانسی دیکمن

مترجم: مجید عمیق

ناشر | تولیدکننده: موزه ملی علوم و فناوری جمهوری اسلامی ایران

گروه سنی: ۱۲+ سال

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «ردپای کربن ما، کاهش گازهای گلخانه‌ای» یک کتاب علمی اطلاعاتی برای آشنایی نوجوانان با ردپای کربن است. نویسنده در این کتاب ابتدا مخاطب را با ردپای کربن و گازهای گلخانه‌ای آشنا می‌کند و سپس راه‌هایی برای کاهش آن‌ها را شرح می‌دهد.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- ساخت پوستری با موضوع انواع گازهای گلخانه‌ای
- شناسایی فعالیت‌هایی که ردپای کربنی بالایی دارند و انجام فعالیت‌هایی برای کاهش ردپای کربن

برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیشتر به [این‌جا](#) مراجعه کنید.

گرم شدن زمین - مجموعه کتاب شاهد عینی

نویسنده: جان وودوارد

مترجم: محمدرضا افضلی

ناشر | تولیدکننده: انتشارات نردبان

گروه سنی: ۱۲+ سال

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «گرم شدن زمین - شاهد عینی» برای کودکان و نوجوانانی است که مشتاق دانستن حقایق علمی درباره پدیده گرم شدن زمین هستند. کودکان و نوجوانان در کتاب «گرم شدن زمین» با اقلیم زمین، پدیده‌های مانند اثر گلخانه‌ای، چرخه کربن، تاثیر انسان بر گرم شدن زمین، سوخت‌های فسیلی، فرهنگ کربنی انسان‌ها، اثرات گرم شدن زمین مانند ذوب شدن یخچال‌های طبیعی و گرم شدن اقیانوس‌ها و تاثیر آن‌ها بر زندگی حیات وحش، راهکارهای کنترل گرم شدن زمین و بسیاری مطالب دیگر درباره این پدیده آشنا می‌شوند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- این کتاب خود یک کتاب مرجع است و به‌عنوان منبعی برای مطالعه‌ی بیشتر می‌تواند در اختیار نوجوانان گذاشته شود.
- ساخت پوسترهایی ساده و آموزشی از مطالب کتاب برای انتقال مطالب کتاب به افراد بیشتر و گروه‌های سنی پایین‌تر

مجموعه کتاب گفت‌وگو درباره‌ی انرژی

نویسنده: ریچارد و لوییس اسپیلزبوری

مترجم: حسن سالاری

ناشر | تولیدکننده: کانون پرورش فکری

کودکان و نوجوانان

گروه سنی: ۱۲+ سال

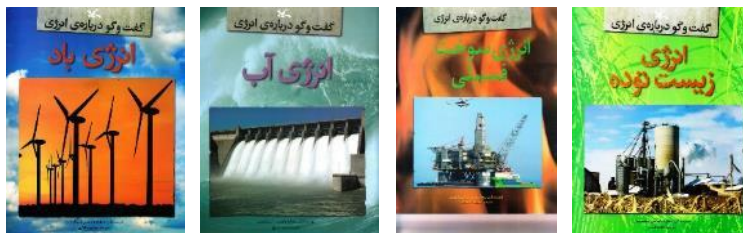
گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

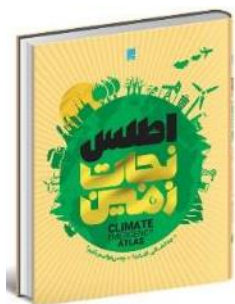
خلاصه‌ی کتاب:

مجموعه‌کتاب «گفت‌وگو درباره‌ی انرژی» مجموعه‌ای نوآورانه است که به بررسی موضوعات و فناوری‌های مرتبط با بهره‌برداری از منابع انرژی تجدیدپذیر و تجدیدناپذیر برای برآوردن نیازهای جهانیان به الکتریسیته می‌پردازد.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- کشیدن یک جدول و مقایسه‌ی مزایا و معایب هرکدام از منابع انرژی
- بررسی میزان مصرف هرکدام از منابع انرژی در زندگی ما و پژوهش درباره‌ی مناطقی که از انرژی‌های تجدیدپذیر استفاده‌ی بیشتری می‌کنند و بررسی راه‌های تغییر

اطلس نجات زمین

نویسنده: دن هوک

مترجم: فاطمه شفیعی سروستانی

ناشر | تولیدکننده: سایان

گروه سنی: ۱۲+ سال

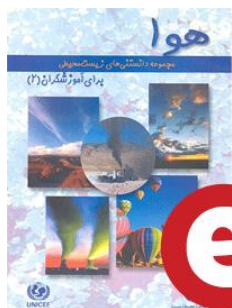
گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «اطلس نجات زمین» به موضوع بحران اقلیمی و اثرات آن و اقداماتی که می‌توان برای آن انجام داد می‌پردازد.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- این کتاب خود یک کتاب مرجع است و به‌عنوان منبعی برای مطالعه‌ی بیشتر می‌تواند آن را در اختیار نوجوانان گذاشته شود. در کتاب نمودارها و اینفوگرافیک‌های مختلفی وجود دارد که بهتر است همراه نوجوانان آن‌ها را بررسی و تحلیل کنید تا بهتر بتوانند آنان را درک کنند. نوجوانان می‌توانند این نمودارها و اینفوگرافیک‌ها را به سلیقه‌ی خودشان دوباره بکشند و پوسترهایی آموزشی درست کنند.

مجموعه دانستنی‌های زیست محیطی برای آموزشگران، کتاب دوم: هوا

نویسنده: فاطمه یاراحمدی و همکاران

مترجم: صدیقه ببران و همکاران

ناشر | تولیدکننده: سازمان حفاظت از محیط‌زیست و یونیسف

گروه سنی: بزرگ‌سال

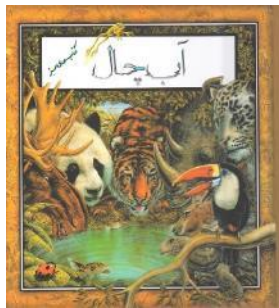
خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «دانستنی‌های زیست محیطی برای آموزشگران - هوا» دومین جلد از مجموعه شش جلدی «دانستنی‌های زیست محیطی برای آموزشگران» است. این مجموعه با این هدف تهیه شده است که به مربیان کمک کند تا در نقش راهنما و تسهیل‌کننده، جوانان و نوجوانان را در شناخت و ترویج فرهنگ محیط‌زیستی یاری دهند... این کتاب به شکل الکترونیک برای دانلود در [این‌جا](#) موجود است.

۳. مصرف بهینه‌ی آب

بحران آب از آن دسته موضوعاتی است که بعید است درباره‌ی آن نشنیده باشیم. کمبود منابع آب شیرین در کشور ما موضوع جدیدی نیست. مساحت زیادی از کشور ما با قرار گرفتن در کمربند بیابانی کره‌ی زمین همیشه با مسئله‌ی کمبود آب مواجه بوده است. اما این موضوع طی دهه‌های اخیر با افزایش جمعیت و تغییر الگوهای مصرف به موضوعی بحرانی تبدیل شده است. بهینه مصرف کردن آب هم در صنعت و کشاورزی و هم در خانه و مدرسه اهمیت دارد. پس مهم است کودکان و نوجوانان نقش آب در زندگی بشر و دیگر موجودات زنده و تاثیر مصرف نادرست آن را بشناسند و راه بهینه مصرف کردن آن را بیاموزند.

آب چال

نویسنده: کریم بیس

تصویرگر: کریم بیس

مترجم: فواد نصیری

ناشر | تولیدکننده: انتشارات نردبان

گروه سنی: ۳ تا ۵ سال، ۵ تا ۷ سال

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ شمارورزی و بگرد و پیدا کن

خلاصه‌ی کتاب:

موضوع کتاب آب چال اهمیت و ارزش آب است. بچه‌ها با دنبال کردن تصویرهای زیبا، جذاب و سرگرم‌کننده‌ی کتاب ضمن یادگیری اعداد از یک تا ده، با جانوران زیادی که در متن و حاشیه کتاب پنهان شده‌اند، آشنا خواهند شد و به اهمیت آب در ادامه حیات جانداران سراسر کره زمین پی‌خواهند برد.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- ساخت پوستری با موضوع نقش آب در زندگی جانوران (نوشیدن، محل زندگی، خنک کردن و...)

برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیشتر به [این‌جا](#) مراجعه کنید.

سفر به خیر قطره کوچولو

نویسنده: آن کروزا

تصویرگر: آن کروزا

مترجم: رکسانا سپهر

ناشر | تولیدکننده: مبتکران

گروه سنی: ۳ تا ۵ سال، ۵ تا ۷ سال

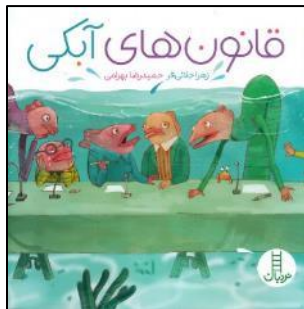
گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «سفر به خیر قطره کوچولو» داستان سفر یک قطره آب است. داستان از زبان قطره آب نقل می‌شود. قطره آب ته ظرف آب یک گربه جا می‌ماند، بعد بخار می‌شود و به آسمان می‌رود، برف می‌شود و به زمین می‌آید. درون دریا می‌رود و به همین شکل داستان ادامه پیدا می‌کند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پژوهش و ساخت پوستر درباره‌ی جانورانی که در آب زندگی می‌کنند یا انواع نقش‌های آب در زندگی موجودات زنده
- بازدید یک زیستگاه تالابی

قانون‌های آبی

نویسنده: زهرا جلائی‌فر

تصویرگر: حمیدرضا بهرامی

ناشر | تولیدکننده: انتشارات نردبان

گروه سنی: ۵ تا ۷ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «قانون‌های آبی» داستانی است درباره صرفه‌جویی در آب و این که در مواقع کم آبی باید چه کرد. کتاب قانون‌های آبی داستان برکه‌ای است که ساکنان آن یک قانون دارند: صرفه‌جویی در آب. اما روزی متوجه می‌شوند که آب برکه کم شده است در نتیجه یک سری قوانین سفت و سخت دیگر هم وضع می‌کنند تا دوره بی‌آبی تمام شود باران ببارد و دوباره برکه پر آب شود.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پژوهش درباره‌ی دریاچه‌ها و تالاب‌ها، نقش آن‌ها در طبیعت و خطراتی که آن‌ها را تهدید می‌کند.
- بازدید از یک دریاچه یا تالاب

برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیش‌تر به [این‌جا](#) مراجعه کنید.

آب از آمیوه مهم‌تره!

نویسنده: لیزا بولارد

تصویرگر: ژیاو ژین

مترجم: هایده کروی
ناشر | تولیدکننده: انتشارات نردبان
گروه سنی: ۷ تا ۹ سال
گونه‌ی کتاب: غیرداستان
خلاصه‌ی کتاب:

ترینا در کتاب «آب از آبمیوه مهم تره» درباره‌ی اهمیت آب، راه‌های هدر ندادن و راه‌های پاکیزه نگه داشتن آن به زبانی ساده و گاه بامزه توضیح می‌دهد.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- ساخت پوستری با موضوع نقش آب در طبیعت و زندگی ما
- بررسی مصرف آب در خانه و مدرسه و انجام فعالیت‌هایی برای اصلاح کارهایی که آب را هدر می‌دهند.

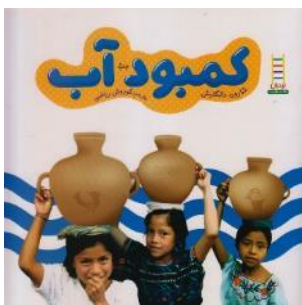
سفر مرغابی‌ها - مجموعه زمین عزیز من

نویسنده: سیلوی ژیرارده
تصویرگر: پوئیک روسادو
مترجم: مرجان حجازی‌فر
ناشر | تولیدکننده: بافرزندان
گروه سنی: ۷ تا ۹ سال
گونه‌ی کتاب: داستان
خلاصه‌ی کتاب:

در «سفر مرغابی‌ها» مرغابی‌ها از برکه مخصوص خودشان در جهت جریان آب سفری را آغاز می‌کنند، اما در راه گرفتار ناپدید شدن آب رودخانه، آلودگی آب و سدهای بی‌رویه می‌شوند. در نهایت همه کسانی که باعث این مشکلات هستند کارشان را اصلاح می‌کنند و رودخانه دوباره زنده می‌شود و همه دور هم جشن می‌گیرند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پژوهش درباره‌ی پرنده‌گانی که زندگی آن‌ها به آب وابسته است و ساخت پوستر از داده‌های جمع‌آوری شده برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیشتر به [این‌جا](#) مراجعه کنید.

کعبود آب

نویسنده: شارون دالگلیش
مترجم: کورورش ریاضی
ناشر | تولیدکننده: انتشارات نردبان
گروه سنی: ۹ تا ۱۲ سال

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی
خلاصه‌ی کتاب:

کمبود آب مشکلی است که باید جدی گرفته شود. ادامه‌ی زندگی همه‌ی ما به آب وابسته است. اما آب همیشه و به همین سادگی در دسترس همه نیست... آب مایع شگفت‌انگیزی است؛ همه جا در پیرامون ما هست و به راحتی از حالتی به حالت دیگر تبدیل می‌شود. همه‌ی موجودات زنده به آب نیاز دارند و این نیاز، با افزایش مصرف، بیش‌تر می‌شود.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- انتخاب تعدادی از فعالیت‌های پیشنهادی در کتاب و اجرای آن‌ها

آبی بسازیم آبستان - مجموعه کتاب دستورالعمل گنج‌بازی

نویسنده: زهرا شاهی

تصویرگر: محسن محمدمیرزایی

ناشر | تولیدکننده: انتشارات نردبان

گروه سنی: ۹ تا ۱۲ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «آبی بسازیم آبستان» یک کتاب فانتزی است که در قالب داستان فانتزی و طنز، به مدیریت منابع آب و الگوی مصرف آب می‌پردازد. داستان کتاب «آبی بسازیم آبستان» بر اساس ماجراهای میان دو گروه «کله‌کفگیری‌ها» و «چشماغی‌ها» شکل می‌گیرد.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- شناسایی راه‌های هدررفت آب در مدرسه یا خانه و طراحی و اجرای راه‌کارهایی برای بهبود شرایط

مجموعه کتاب باز مصرف، بازیافت، بازگاهی: در مصرف آب

نویسنده: الکساندرا فیکس

مترجم: لادن مقیمی اسکویی

ناشر | تولیدکننده: انتشارات نردبان

گروه سنی: ۹ تا ۱۲ سال

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

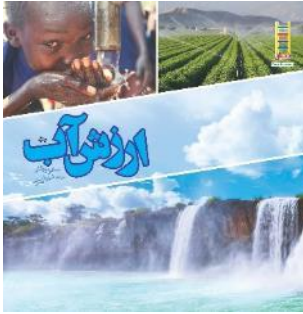
خلاصه‌ی کتاب:

این کتاب به موضوعاتی مانند اهمیت آب در زندگی انسان، چگونگی رسیدن آب از رودخانه‌ها و دریاچه‌ها به خانه‌ها و سرنوشت فاضلاب، پیامدهای هدر دادن آب و راه‌های کاهش هدر رفتن آب می‌پردازد.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- انتخاب موضوعی از میان مطالب کتاب یا پرسش‌های پایان آن و پژوهش بیشتر درباره‌ی آن
- ساخت پوستری با موضوع چرخه‌ی آب یا تصفیه‌ی فاضلاب و مراحل آن‌ها

ارزش آب

نویسنده: سالی مورگان

مترجم: شهرزاد فتوحی

ناشر | تولیدکننده: انتشارات نردبان

گروه سنی: ۹ تا ۱۲ سال، ۱۲+ سال

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

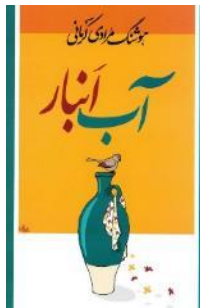
خلاصه‌ی کتاب:

در کتاب «ارزش آب» کودکان و نوجوانان با منابع مختلف آب، چرخه‌ی آب، تصفیه‌ی آب، روش‌های کنترل آلودگی آب و روش‌های صرفه‌جویی در مصرف آب آشنا می‌شوند و آزمایش‌های مختلفی انجام می‌دهند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- ساخت پوسترهایی جذاب آموزشی و اطلاع‌رسانی با استفاده از موضوعات کتاب و نصب در مدرسه و مکان‌های دیگر برای بالا بردن سطح آگاهی عمومی

آب انبار

نویسنده: هوشنگ مرادی کرمانی

ناشر | تولیدکننده: انتشارات معین

گروه سنی: ۱۲+ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

«آب انبار» داستان نوجوانانی است که در یک مکتب‌خانه تحصیل می‌کنند و شهرشان یک آب انبار نیز دارد. نویسنده در این کتاب، در عین حال که به موضوعاتی مانند خصلت‌ها و خصوصیات آدم‌ها و تکبر و حرص و آز و عزت نفس می‌پردازد، به تاریخچه‌ی کم‌آبی در ایران و سازه‌های مربوط به آب نیز اشاره می‌کند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پژوهش درباره‌ی روش‌های سنتی مدیریت و مصرف آب در مناطق بیابانی (این روش‌ها اغلب سازگار با محیط‌زیست و اقلیم منطقه هستند و می‌توان در پژوهش بر این جنبه تمرکز بیشتری کرد)
- بازدید از موزه‌ی آب یا آب انبار یا قنات یا مشاهده‌ی فیلم‌های مستند درباره‌ی آن‌ها

کمبود آب

نویسنده: ربکا هانتر

مترجم: عباس زندباف

ناشر | تولیدکننده: انتشارات نردبان

گروه سنی: ۱۲ سال به بالا

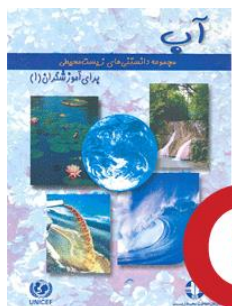
گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

خلاصه‌ی کتاب:

در کتاب کمبود آب به دلایل این کمبود از جمله تغییر اقلیم، آلودگی، کشاورزی، فعالیت‌های انسان و استفاده‌ی بی‌رویه از آب در صنعت اشاره شده و راه‌حلهایی از جمله یافتن منابع جدید، بارور سازی ابرها، نمک‌زدایی و صرفه‌جویی در مصرف آب ارائه شده است.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- انتخاب برخی راه‌کارهای پیشنهادی در کتاب و اجرای آن‌ها
- ساخت پوسته‌های جذاب آموزشی و اطلاع‌رسانی با استفاده از موضوعات کتاب و نصب در مدرسه و مکان‌های دیگر برای بالا بردن سطح آگاهی عمومی

مجموعه دانستنی‌های زیست محیطی برای آموزشگران، کتاب اول: آب

نویسنده: فاطمه یاراحمدی و همکاران

مترجم: صدیقه ببران و همکاران

ناشر | تولیدکننده: سازمان حفاظت از محیط‌زیست و یونیسیف

گروه سنی: بزرگ‌سال

خلاصه‌ی کتاب:

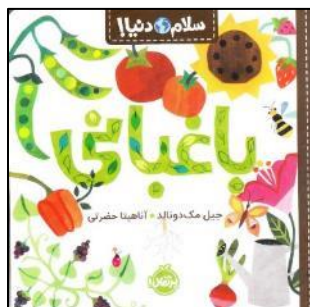
کتاب «دانستنی‌های زیست‌محیطی برای آموزشگران - آب» اولین جلد از مجموعه شش جلدی «دانستنی‌های زیست محیطی برای آموزشگران» است. این مجموعه با این هدف تهیه شده است که به مربیان کمک کند تا در نقش راهنما و تسهیل‌کننده، جوانان و نوجوانان را در شناخت و ترویج فرهنگ محیط‌زیستی یاری دهند. در بخش منبع مربی، پس از مقدمه‌ای درباره‌ی آب و اهمیت آن در چهار فصل به آب‌های زیرزمینی، آب‌های سطحی، مصارف آب و آلودگی آب‌ها پرداخته شده است...

این کتاب به‌شکل الکترونیک برای دانلود در [این‌جا](#) موجود است.

۴. گسترش فضای سبز درونی و پیرامونی کتابخانه

انسان با تغییر سبک زندگی‌اش به تدریج از طبیعت دورتر و دورتر شده است. تا آنجا که کارشناسان بر مبنای پژوهش‌های علمی انجام شده، طی سال‌های اخیر به شکل‌های مختلف درباره‌ی پیامدهای کمبود ارتباط با طبیعت در زندگی کودکان و نوجوانان هشدار داده‌اند و راهکارهایی را برای حل این مشکل ارائه کرده‌اند. یکی از راه‌های ارائه شده افزایش فضای سبز در محیط زندگی است.

باغبانی – سلام دنیا

نویسنده: جیل مک‌دونالد

تصویرگر: جیل مک‌دونالد

مترجم: آناهیتا حضرتی

ناشر | تولیدکننده: پرتقال

گروه سنی: ۳ تا ۵ سال

گونه‌ی کتاب: غیر داستان؛ علمی - اطلاعاتی

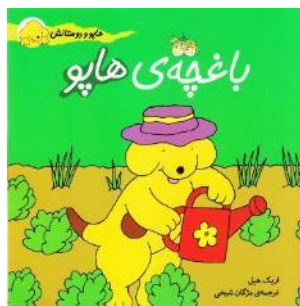
خلاصه‌ی کتاب:

باغبانی یک مهارت و البته یک فعالیت لذت‌بخش است. بیش‌تر کودکان عاشق وقت گذراندن در بیرون از خانه و بازی کردن با خاک‌اند. با کمی راهنمایی و آموزش می‌توان آن‌ها را به طبیعت و حفظ محیط زیست علاقه‌مند کرد. همچنین، آموزش این مهارت می‌تواند به تقویت مسئولیت‌پذیری کودکان کمک کند چرا که از احساس موفقیت و نتیجه‌ای که از پرورش گیاه می‌گیرند لذت می‌برند. این کتاب، با زبانی شیوا و تصاویری ساده، باغبانی را به کودکان آموزش می‌دهد.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- کاشت بذر و گیاه به همراه کودکان و مرور نام و کاربرد ابزار باغبانی
- ساخت پوستر با موضوع ابزار باغبانی

باغچه‌ی هایو – مجموعه کتاب هایو و دوستانش

نویسنده: اریک هیل

تصویرگر: اریک هیل

مترجم: مژگان شیخی

ناشر | تولیدکننده: افق

گروه سنی: ۳ تا ۵ سال، ۵ تا ۷ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

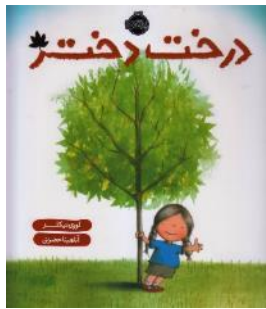
هاپو دوست دارد در کارهای باغبانی به پدربزرگش کمک کند. او دوست دارد باغچه‌ای برای خودش داشته باشد. پدربزرگ او را راهنمایی می‌کند که چه بذری بکارد و چه طور از باغچه‌اش مراقبت کند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پژوهش درباره‌ی جانورانی که برای بهبود شرایط رشد گیاهان ضروری هستند، مانند کرم خاکی
- ساخت ظرف غذادهی به پرندگان

برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیشتر به [این جا](#) مراجعه کنید.

درخت دختر

نویسنده: لوری نیکلز

تصویرگر: لوری نیکلز

مترجم: آناهیتا حضرتی

ناشر | تولیدکننده: پرتقال

گروه سنی: ۳ تا ۵ سال، ۵ تا ۷ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

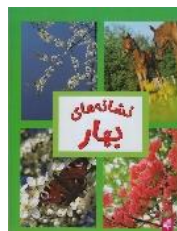
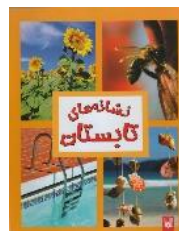
کتاب «درخت دختر» داستان دختری است به اسم افرا. پدر و مادر افرا به مناسبت تولد او درخت افرايي را می‌کارند. دخترک و افرا با هم قد می‌کشند و بزرگ می‌شوند و با هم اوقات خوشی را می‌گذرانند. افرا برای درختش آواز می‌خواند و دور و بر درخت می‌رقصید. اما افرا دوست دارد کسی باشد که بتواند با او بازی کند. روزی اتفاق عجیبی رخ می‌دهد. درخت کوچکی کنار درخت او از زمین بیرون می‌آید و پس از مدتی صاحب خواهر کوچولویی می‌شود. الان افرا خواهری به نام بید دارد که می‌تواند با هم بازی کنند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- کاشت درخت به مناسبت تولد کودک یا روز درخت‌کاری

برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیشتر به [این جا](#) مراجعه کنید.

مجموعه کتاب تغییرات فصل‌ها

نویسنده: پائول هامفری

تصویرگر: کریس فر کلاف

مترجم: داود لطف اله

ناشر | تولیدکننده: پیدایش

گروه سنی: ۳ تا ۵ سال، ۵ تا ۷ سال
گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ اطلاعاتی
خلاصه‌ی کتاب:

مجموعه کتاب «تغییرات فصل‌ها» با بیان نشانه‌های هر فصل کودکان را با فصل‌های مختلف آشنا می‌کند. این مجموعه علاوه بر این باعث افزایش توجه کودکان به محیط اطراف‌شان و تقویت قدرت مشاهده‌گری در آن‌ها می‌شود.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- تمرین فصل‌ها و ویژگی‌های‌شان با [یوستر شناخت فصل‌ها و آب‌وهوا](#)
- گردش در طبیعت در فصل‌های مختلف و مشاهده‌ی نشانه‌های هر فصل و یادآوری نشانه‌های فصل‌های دیگر برای مقایسه

و آن‌گاه بهار از راه می‌رسد

نویسنده: جولی فاکلیانو

تصویرگر: ارین ای استد

مترجم: سمیرا ابراهیمی

ناشر | تولیدکننده: پیک ادبیات

گروه سنی: ۳ تا ۵ سال، ۵ تا ۷ سال، ۷ تا ۹ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «و آن‌گاه بهار از راه می‌رسد» داستانی است درباره‌ی امیدواری و انتظار؛ انتظاری که کاشتن اولین دانه‌های بهار در خاک تیره‌ی زمستان با خود به همراه دارد. چشم‌انتظاری، سنجش، شکیبایی و نگرانی برای بیرون آمدن نخستین جوانه‌های سبز از دل خاک و تصور کردن تمام اتفاقاتی که ممکن است برای دانه‌ها افتاده باشد. بیش از آنکه بهاری نامنتظره و بسیار زیبا فرا رسد و سبز شادی‌بخش را بر چهره‌ی تیره‌ی خاک بنشانند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- کاشت دانه و مشاهده‌ی مراحل رشد
- مشاهده‌ی انواع دانه‌ها و ساخت کلکسیون دانه
- ساخت پوستر مراحل رشد گیاهان
- ساخت آلبوم برگ‌های خشک همراه با نام درخت و محل جمع‌آوری (راهنمای ساخت آلبوم برگ‌های خشک در [دستنامه‌ی کتاب بنفشه‌های عمونوروز](#))

موشک کاغذی

نویسنده: اولیور جفرز

تصویرگر: اولیور جفرز

مترجم: هستی سعادت

ناشر | تولیدکننده: نردبان

گروه سنی: ۳ تا ۵ سال، ۵ تا ۷ سال، ۷ تا ۹ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

یک روز جانوران جنگل متوجه ناپدید شدن درختان می‌شوند. به دنبال مقصر می‌گردند و می‌فهمند خرس درختان را برای ساخت کاغذ قطع می‌کند تا بتواند برای مسابقه‌ی موشک‌پرانی موشک بسازد و تمرین کند. خرس دستگیر می‌شود و برای جبران به کاشت درخت و جبران خسارتی که به جنگل زده محکوم می‌شود. در عین حال جانوران جنگل هم او را تنها نمی‌گذارند و کمک‌اش می‌کنند تا در مسابقه شرکت کند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- بازدید از یک کارخانه‌ی ساخت کاغذ یا مشاهده‌ی مستندی با این موضوع
- ساخت کاغذ بازیافتی دست‌ساز به همراه کودکان

پاندورا و پرنده

نویسنده: ویکتوریا ترنبول

تصویرگر: ویکتوریا ترنبول

مترجم: آناهیتا حضرتی

ناشر | تولیدکننده: نشر پرتقال

گروه سنی: ۳ تا ۵ سال، ۵ تا ۷ سال، ۷ تا ۹ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

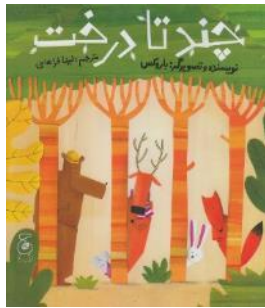
خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «پاندورا و پرنده» داستانی است در ستایش مهربانی. پاندورا روباه تنهایی است که در میان تلی از زباله‌ها و چیزهای دورریختنی زندگی می‌کند. او با تعمیر کردن وسایل شکسته و خراب برای خود خانه زیبایی ساخته است اما هرگز کسی به دیدن او نمی‌آید. تا اینکه روزی مهمانی از راه می‌رسد، پرنده‌ای با بال شکسته. پاندورا از پرنده نگهداری می‌کند. پس از این که پرنده کمی بهبود پیدا می‌کند و می‌تواند پرواز کند، هر روز برای او دانه و گل هدیه می‌آورد تا روزی که سرانجام کاملاً بهبود پیدا می‌کند و برای همیشه می‌رود. پاندورا بسیار غمگین می‌شود. اما روزی هدایایی که پرنده برای او آورده است رشد می‌کنند و حیوانات دیگر به سرزمین او می‌روند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- تعمیر وسایل شکسته یا ساخت وسیله‌ی جدید با آن‌ها
- بازدید از غار موزه‌ی وزیری در منطقه‌ی لواسان استان تهران یا موزه‌های مشابه آن در نقاط دیگر در صورت وجود

برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیش‌تر به [این‌جا](#) مراجعه کنید.

چند تا درخت

نویسنده: باروکس

تصویرگر: باروکس

مترجم: نینا فراهانی

ناشر | تولیدکننده: چشمه

گروه سنی: ۵ تا ۷ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

چندتا درخت» کتاب تصویری است با رویکرد محیط زیستی. سوالی مطرح می‌شود که چند تا درخت می‌شود یک جنگل؟ و توجه مخاطب را به چگونگی به وجود آمدن جنگل جلب می‌کند. هر کدام از حیوانات با توجه به نیاز خود به درخت و نگاه خودشان عددی را می‌گویند. گوزن خود را شاه جنگل می‌نامد و بیش‌ترین تعداد درخت را می‌گوید ۱۵۰۰ تا. به ترتیب خرس و روباه، خرگوش و موش هر کدام عددی را می‌گویند تا نوبت به مورچه می‌رسد و او می‌گوید یک درخت پاسخ سؤال است. اما چرا مورچه چنین نظری دارد؟

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- کاشت درخت به مناسبت روز درخت‌کاری

مجموعه کتاب فصل‌ها: بهار، تابستان، پاییز، زمستان

نویسنده: نورا روکا

تصویرگر: رزا ماریا کرتو

مترجم: سارا آرین مهر

ناشر | تولیدکننده: قدیانی

گروه سنی: ۵ تا ۷ سال

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ اطلاعاتی

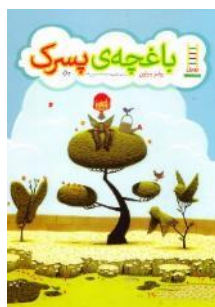
خلاصه‌ی کتاب:

کودک در این مجموعه کتاب در عین سادگی با مفاهیم ساده مثل پوشاک، خوراک، نوع فعالیت‌ها و ورزش‌ها در هر فصل آشنا می‌شود. در انتهای کتاب هم تعدادی فعالیت و سوال جالب و سرگرم‌کننده طرح شده است که کودک به کمک بزرگ‌ترها می‌تواند انجام دهد و لذت ببرد.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- تمرین فصل‌ها و ویژگی‌های‌شان با [یوستر شناخت فصل و آب‌وهوا](#)

[باغچه‌ی پسرک](#)

نویسنده: پیتر براون

تصویرگر: پیتر براون

مترجم: هایده عبدالحسین‌زاده

ناشر | تولیدکننده: قدیانی

گروه سنی: ۵ تا ۷ سال، ۷ تا ۹ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

«باغچه‌ی پسرک» داستان تلاش پسرکی است که می‌کوشد به طبیعت رو به نابودی شهر کمک کند تا خود را بازسازی کند. با مراقبت‌های او طبیعت شروع به گسترش در شهر می‌کند و مردم شهر هم با دنباله‌روی از کار پسرک به گسترش باغچه‌ها در شهر کمک می‌کنند. در نهایت شهر بی‌روح، تیره و غمگین به شهری دوست‌داشتنی پر از باغچه‌های سبز بدل می‌شود که به خوبی در تغییر تدریجی رنگ تصاویر شهر نمایان می‌شود.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- ساخت پوستری با موضوع ابزارهای باغبانی و نام آن‌ها یا ترتیب دادن نمایشگاهی از ابزارها و چسباندن نام آن‌ها در کنارشان
- کاشت گیاه و مراقبت از آن

برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیشتر به [این‌جا](#) مراجعه کنید.

[از دانه تا گل - مجموعه کتاب داستان دگرگونی](#)

نویسنده: رزی هنکین

تصویرگر: نیک وارد

مترجم: شهرام رجب‌زاده

ناشر | تولیدکننده: قدیانی

گروه سنی: ۵ تا ۷ سال، ۷ تا ۹ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

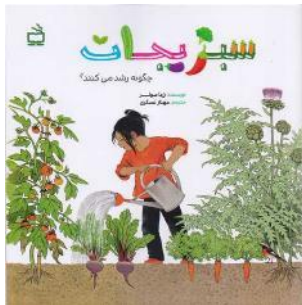
کتاب «از دانه تا گل» کتابی غیرداستان و علمی اطلاعاتی است که به روند کاشت، نگهداری و رشد گیاهان می‌پردازد. پدر دختر و پسر در باغچه در حال باغبانی است. بچه‌ها هم دوست دارند چیزی بکارند. پدر به آن‌ها دانه‌های آفتابگردان می‌دهد و مراحل کاشت شامل زیر و رو کردن خاک، کندن چاله، قرار دادن دانه و پوشاندن روی آن را به بچه‌ها یاد می‌دهد. بچه‌ها نمی‌دانند دانه‌ای که کاشته‌اند چیست. پدر از آن‌ها می‌خواهد صبر کنند تا بفهمند. دانه‌ها بعد از دو هفته جوانه می‌زنند...

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- ساخت چرخه‌ی زندگی گیاه آفتابگردان با کارت‌های چرخه‌ی زندگی

برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیشتر به [این‌جا](#) مراجعه کنید.

سبزیجات چگونه رشد می‌کنند

نویسنده: ژردا مولر

تصویرگر: ژردا مولر

مترجم: مهناز عسگری

ناشر | تولیدکننده: مدرسه

گروه سنی: ۷ تا ۹ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

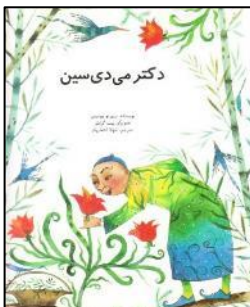
خلاصه‌ی کتاب:

سوفی که در شهر زندگی می‌کند، در تعطیلات به روستای مادربزرگ و پدربزرگ‌اش می‌رود و برای اولین بار کاشت گیاهان، نگهداری از آنان و برداشت محصول را تجربه می‌کند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- کاشت دانه و مشاهده‌ی مراحل رشد
- پژوهش و ساخت پوستر با موضوع آفت‌های گیاهان و روش‌های معمولی و محیط‌زیستی کنترل آفات

دکتر می‌دی‌سین

نویسنده: روبرتو پیومینی

تصویرگر: بیت گرابلر

مترجم: شهلا انتظاریان

ناشر | تولیدکننده: انتشارات علمی و فرهنگی

گروه سنی: ۷ تا ۹ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

شاهزاده مالادی، پسر امپراطور، لاغر و رنگ پریده شده است. دکتر می دی سین به او می‌گوید: به نظر من شما کمی هوای تازه لازم دارید. اما شاهزاده حاضر نیست بیرون برود و ترجیح می‌دهد در قصر بماند و نقاشی بکشد. او با سماجت به دکتر می‌گوید: شما باید مرا با گیاهان دارویی درمان کنید و دکتر تلاش می‌کند راهی برای تشویق شاهزاده به خارج شدن از قصر پیدا کند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پژوهش درباره‌ی گیاهان منطقه‌ی زندگی‌تان و ساخت کتاب یا پوستر با داده‌های جمع‌آوری شده
- دعوت از یکی از مادر بزرگ‌ها یا اقوام کودکان که گیاهان دارویی را می‌شناسد یا یک کارشناس گیاهان دارویی و اجرای برنامه‌ای با موضوع شناخت گیاهان دارویی و خواص آن‌ها

درخت بزرگ - مجموعه زمین عزیز من

نویسنده: سیلوی ژیرارده

تصویرگر: پوئیک روسادو

مترجم: مرجان حجازی

ناشر | تولیدکننده: بافرزندان

گروه سنی: ۷ تا ۹ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

در کتاب «درخت بزرگ» داستان درخت زیبا و بزرگی را می‌خوانیم که جانوران زیادی در پناه آن زندگی می‌کنند. تا روزی که دایناسورهایی از ماقبل تاریخ به دنبال جایی برای زندگی و هیزم و شاخه برای درست کردن کاغذ روزنامه‌هایشان درخت را قطع می‌کنند و می‌سوزانند و بعد هم چون دیگر نیازهایشان تامین نمی‌شود و همه جا آلوده و سرد است برای بار دوم منقرض می‌شوند. جانوران جنگل هم برای جبران و برگرداندن زندگی به آن‌جا نهالی جدید می‌کارند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- بازدید از یک کارگاه کاغذسازی
- ساخت کاغذ بازیافتی مانند [این](#) نمونه

برای مطالعه‌ی فعالیت‌های پیش‌تر به [این‌جا](#) مراجعه کنید.

گلی به رنگ خورشید

نویسنده: بنجامین فلاو

تصویرگر: بنجامین فلاو

مترجم: ساناز اعتمادی

ناشر | تولیدکننده: پرتقال

گروه سنی: ۷ تا ۹ سال، ۹ تا ۱۲ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

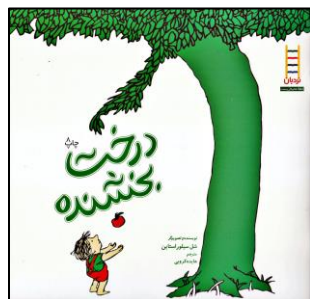
خلاصه‌ی کتاب:

در کتاب «گلی به رنگ خورشید» روباه عاشق گیاهان است و دوست دارد کتاب‌های گیاه‌شناسی را ورق بزند و گیاه جدیدی را به مجموعه‌اش اضافه کند. روزی از روزها او در یکی از کتاب‌های قدیمی اطلاعات کمی درباره‌ی گلی طلایی و بسیار کمیاب می‌خواند. گلی که هیچ عکسی از آن نیست و این‌طور می‌شود که روباه تصمیم می‌گیرد روز بعد به دنبال گل برود.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پژوهش درباره‌ی گیاهان منطقه‌ی زندگی‌تان و ساخت کتاب یا پوستر با داده‌های جمع‌آوری شده
- دعوت از یکی از مادر بزرگ‌ها یا اقوام کودکان که گیاهان دارویی را می‌شناسد یا یک کارشناس گیاهان دارویی و اجرای برنامه‌ای با موضوع شناخت گیاهان دارویی و خواص آن‌ها

درخت بخشنده

نویسنده: شل سیلوراستاین

تصویرگر: شل سیلوراستاین

مترجم: هایده کروی

ناشر | تولیدکننده: نردبان

گروه سنی: ۷ تا ۹ سال، ۹ تا ۱۲ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

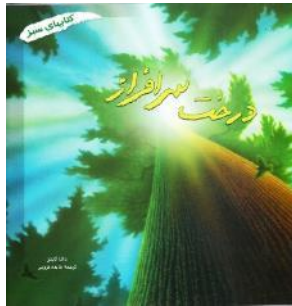
«درخت بخشنده» داستان ارتباط یک کودک و درخت است. کودک به تدریج بزرگ می‌شود و هر بار خواسته‌ای دارد و درخت به او کمک می‌کند.

در [این‌جا](#) می‌توانید نقد و تحلیل این کتاب را بخوانید.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- کاشت درخت به مناسبت روز درخت‌کاری

درخت سرافراز

نویسنده: دانا لاینز
تصویرگر: دیوید لین دانیوت
مترجم: هایدی کروی
ناشر | تولیدکننده: نردبان
گروه سنی: ۷ تا ۹ سال، ۹ تا ۱۲ سال
گونه‌ی کتاب: داستان
خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «درخت سرافراز» روایتی است درباره‌ی زیبایی، شکوه و اهمیت درخت‌ها و جنگل‌ها. این کتاب ما را با زیبایی‌های جنگل، حیوانات مختلف، رودخانه‌ها و یخچال‌ها آشنا می‌کند و با روایتی تأثیرگذار نقش ما را در حفظ درختان، حیات وحش و محیط زیست نشان می‌دهد.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- کاشت درخت به مناسبت روز درخت‌کاری
- ساخت پوستر یا کتاب با موضوع درختان کهنسال ایران یا منطقه‌ای که در آن زندگی می‌کنید، همراه با نام نوع درخت، سن آن و نقشه‌ی مکان جغرافیایی آن (می‌توان تصاویر درختان را روی نقشه‌ی ایران نیز چسباند)

راز درخت‌ها

نویسنده: اریک فن، تری فن
تصویرگر: تری فن
مترجم: شبنم حیدری‌پور
ناشر | تولیدکننده: پرتقال
گروه سنی: ۷ تا ۹ سال، ۹ تا ۱۲ سال
گونه‌ی کتاب: داستان
خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «راز درخت‌ها» کتابی تصویری است که داستان باغبانی را می‌گوید که شب‌ها فعالیت می‌کند و درختان را به شکل‌های جالب در می‌آورد.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- کاشت درخت به مناسبت روز درخت‌کاری
- ساخت آلبومی از درختان منطقه با شکل‌های متنوع، همراه با شناسنامه‌ی هر درخت

وسلی آباد

نویسنده: پل فلیش من

تصویرگر: کوین هاوکس

مترجم: پدram مهین پور، نسرین وکیلی

ناشر | تولیدکننده: قدیانی

گروه سنی: ۹ تا ۱۲ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

شخصیت اصلی پسر بچه ۷-۸ ساله ای است که از نظر فکری با بچه های همسن و سال خود وجه مشترکی ندارد. این موضوع پدر و مادرش را نگران می کند. اما نگرانی آنها چندان به درازا نمی کشد. او با خلاقیت فکری خود، آرمان هایش را تحقق می بخشد و بچه های دیگر را نیز همراه خود می کند و با این کار از کشمکش با بچه ها و اجتماعی که تا به حال او را به مسخره می گرفت، رهایی می یابد. حرکت پسرک در به کار بستن دانسته هایش، به مخاطب اعتماد به نفس می دهد و او را در دستیابی به استقلال شخصی یاری می کند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- کاشت بذر و قلمه در باغچه یا گلدان
- پژوهش درباره‌ی عجیب‌ترین گیاهان دنیا و ساخت پوستر

برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیش‌تر به [این‌جا](#) مراجعه کنید.

قول

نویسنده: نیکولا دیویس

تصویرگر: لورا کارلین

مترجم: شهرداد میرزایی

ناشر | تولیدکننده: دیبایه

گروه سنی: ۹ تا ۱۲ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «قول» از شهری می‌گوید خشن و خراب و زشت با خیابان‌های خشک و غبارآلود که باران هم در آن نمی‌بارد. مردم شهر هم خشن و خشک و زشت هستند مانند راوی داستان که خودش یکی از دزدان شهر است و قلب او هم مانند درختان خشک شهر مچاله شده است. یک شب او به زور کیسه‌ی پیرزنی را از او می‌گیرد. پیرزن از او قول می‌گیرد که هر چه در کیسه است بکارد و او هم قول می‌دهد، به گمان این‌که درون کیسه پول و غذاست. اما کیسه پر از دانه‌های بلوط است و او دانه‌ها را همه جای شهر می‌کارد و کم کم جوانه‌ها سبز می‌شوند و مردم هم لبخندزنان برای دیدن درختان به خیابان می‌آیند و چهره شهر زیبا می‌شود.

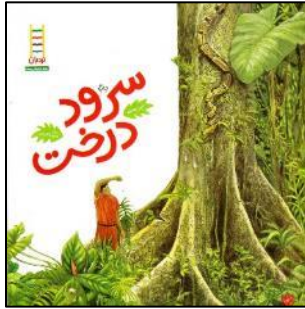
برای درک بهتر کتاب [این](#) مقاله را مطالعه کنید.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- دیدن انیمیشن لوراکس و مقایسه‌ی فیلم و داستان
- شناسایی مکان‌هایی که فضای سبز کمی دارند و کاشت گیاه در گلدان یا باغچه و مراقبت از آن

سرود درخت

نویسنده: لین چری

تصویرگر: لین چری

مترجم: هایدی کروی

ناشر | تولیدکننده: نردبان

گروه سنی: ۹ تا ۱۲ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

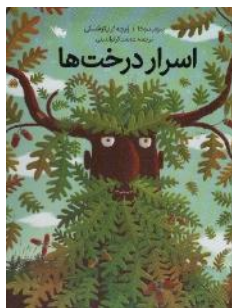
خلاصه‌ی کتاب:

دو مرد هیزمشکن برای قطع درختان به جنگل آمازون می‌روند. یکی از آن‌ها درخت بزرگی را به دیگری نشان می‌دهد و از جنگل بیرون می‌رود. درخت خیلی محکم و تنومند است و هیزمشکن زود خسته می‌شود و به خواب می‌رود و خوابی درباره‌ی جنگل می‌بیند. نویسنده با داستان «سرود درخت» زیست‌بوم جنگل بارانی آمازون را به مخاطب می‌شناساند و ارزش و اهمیت آن را در زندگی جانوران و گیاهان و اقلیم کره زمین با تصویرهایی زیبا و رنگین از موجودات جنگل آمازون به او گوشزد می‌کند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پژوهش درباره‌ی انواع جنگل‌های کره‌ی زمین و مقایسه‌ی ویژگی‌های آن‌ها
- پژوهش بیش‌تر درباره‌ی اهمیت جنگل‌ها و ساخت یک پوستر تصویری با این موضوع

اسرار درخت‌ها

نویسنده: پیوتر سوخا

تصویرگر: ویچه گرایکوفسکی

مترجم: محمد کرام‌الدینی

ناشر | تولیدکننده: طلایی

گروه سنی: ۹ تا ۱۲ سال، ۱۲+ سال

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

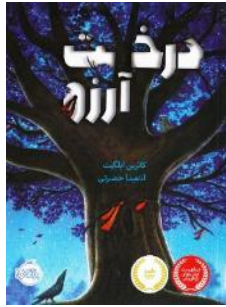
خلاصه‌ی کتاب:

«اسرار درخت‌ها» یک کتاب علمی اطلاعاتی است که نویسنده در آن ابتدا بر پایه‌ی اندام‌های مختلف گیاهان مانند ریشه و برگ و... تنوع میان درختان را بررسی می‌کند و سپس به دنبال کاربرد درختان در زندگی ما می‌رود و در آخر به حضور درختان در افسانه‌ها و اسطوره‌ها می‌پردازد. متن را تصاویر زیبایی کتاب تکمیل کرده‌اند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- عکاسی از درختان محله و پژوهش درباره‌ی آن‌ها و ساخت یک کتاب یا آلبوم با موضوع درختان محله
- ساخت تابلوی نام درختان مختلف حیاط مدرسه یا خانه و نصب تابلو برای آن‌ها
- کاشت درخت در زمان و مکان مناسب درخت‌کاری
- جستجوی افسانه‌هایی با موضوع درختان یا دارای شخصیت‌های شاخص درختی و قصه‌گویی برای دیگر کودکان

درخت آرزو

نویسنده: کاترین اپلگیت

تصویرگر: چارلز سنتوسو

مترجم: آناهیتا حضرتی

ناشر | تولیدکننده: پرتقال

گروه سنی: ۱۲+ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

درخت قرمز راوی کتاب «درخت آرزو» است و از حس‌ها و تجربه‌های‌اش می‌گوید. تجربه‌های درختی‌اش مانند حرف زدن با جغدها و پروانه‌ها و قورباغه‌ها و تجربه‌های‌اش از دیدن ساکنان محل و آدم‌های جدید که می‌تواند یک رمان بسازد. درخت قرمز باور دارد که درخت‌ها هم می‌توانند با آدم‌ها حرف بزنند اگر به آن‌ها اعتماد کنند. درخت قرمز، بلوط پیری است که مردم هر سال آرزوهای‌شان را روی تکه پارچه به شاخه‌های‌اش گره می‌زنند. تجربه او به عنوان درخت آرزو نقش مهمی در سرنوشت خانواده‌های محل دارد.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- کاشت درخت به مناسبت روز درخت‌کاری
- ساخت پوستر یا کتاب با موضوع درختان کهنسال ایران یا منطقه‌ای که در آن زندگی می‌کنید، همراه با نام نوع درخت، سن آن و نقشه‌ی مکان جغرافیایی آن (می‌توان تصاویر درختان را روی نقشه‌ی ایران نیز چسباند)

برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیشتر به [این‌جا](#) مراجعه کنید.

درخت‌ها

نویسنده: برونو موناری

تصویرگر: برونو موناری

مترجم: محسن احسانی

ناشر | تولیدکننده: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

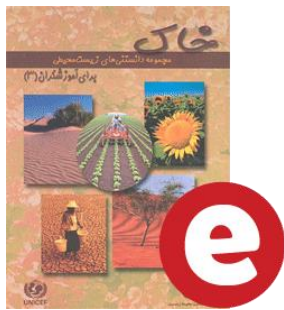
گروه سنی: ۱۲+ سال

گونه‌ی کتاب: غیر داستان؛ هنر و سرگرمی
خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «درخت‌ها»، با توضیحی ساده و دقیق، اطلاعات مناسبی درباره‌ی درخت‌ها و شیوه‌ی کشیدن آن‌ها به خواننده می‌دهد. این کتاب پس از معرفی تعداد مختلفی از درخت‌ها و قاعده‌ی رشد آن‌ها به کمک تصویر، به هنرجو یا خواننده‌ی آن به اختصار توضیح می‌دهد که چگونه می‌توان درخت‌های دوبعدی و سه‌بعدی ساخت.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- ساختن نمونه درخت‌های داخل کتاب
- ساخت درخت‌های منطقه‌ای که در آن زندگی می‌کنید به همراه شناسنامه‌ای برای معرفی آن‌ها و برگزاری یک نمایشگاه برای کودکان دیگر

مجموعه دانستنی‌های زیست محیطی برای آموزشگاران، کتاب سوم: خاک

نویسنده: فاطمه یاراحمدی و همکاران

مترجم: صدیقه بیران و همکاران

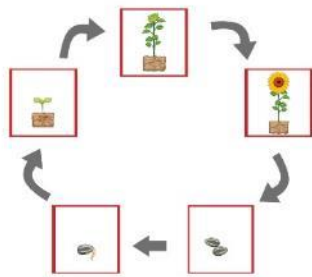
ناشر | تولیدکننده: سازمان حفاظت از محیط‌زیست و یونیسف

گروه سنی: بزرگ‌سال

خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «دانستنی‌های زیست محیطی برای آموزشگاران - خاک» سومین جلد از مجموعه شش جلدی «دانستنی‌های زیست محیطی برای آموزشگاران» است. این مجموعه با این هدف تهیه شده است که به مربیان کمک کند تا در نقش راهنما و تسهیل‌کننده، جوانان و نوجوانان را در شناخت و ترویج فرهنگ محیط‌زیستی یاری دهند در بخش منبع مربی این کتاب، در سه فصل به اهمیت خاک و عوامل تشکیل دهنده آن، عوامل مخرب خاک و حفاظت از خاک پرداخته شده است...

این کتاب به شکل الکترونیک برای دانلود در [این‌جا](#) موجود است.

کارت‌های چرخه‌ی زندگی - گیاه آفتاب‌گردان

طراحی و تولید: گروه دستنامه‌های «با من بخوان»

ناشر | تولیدکننده: انتشارات موسسه پژوهشی تاریخ ادبیات کودکان (تاک)

گروه سنی: بالای ۵ سال

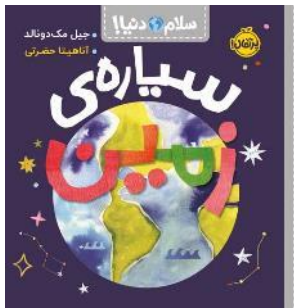
این مجموعه کارت برای آشنایی کودکان با چرخه‌ی زندگی موجودات زنده طراحی شده است و به‌عنوان ابزار فعالیت در پیوند با کتاب‌های با موضوع مرتبط قابل استفاده است. چرخه‌ی زندگی گیاه آفتاب‌گردان یکی از نمونه‌های این مجموعه است. با کمک این کارت‌ها می‌توان به‌شکل کلی درباره‌ی مراحل رشد گیاهان با کودکان گفت‌وگو کرد.

۵. شناخت تنوع زیستی منطقه‌ی خود

بدون تنوع زیستی سیستم حمایتی حیات انسان و دیگر موجودات زنده از بین می‌رود. شناخت تنوع زیستی اطراف مان در واقع به ما کمک می‌کند درک بهتری از زندگی خود بر کره‌ی زمین داشته باشیم. ردپای تنوع زیستی را در هویت فرهنگی ساکنان هر منطقه نیز می‌توان دید. برای داشتن جامعه‌ای که عناصر هویتی خود را بشناسد و ارزش آن را بداند و در راه تقویت جنبه‌های ارزشمند فرهنگی و تغییر آن چه دیگر با شرایط زمانه منطبق نیست قدم بردارد، لازم است آگاهی‌رسانی را از کودکی و نوجوانی آغاز کنیم. در این مسیر لازم است برای برانگیختن کنجکاوی و پرسشگری کودکان و نوجوانان نسبت به محیط اطراف خود تلاش کنیم و سپس منابعی را برای یافتن پاسخ پرسش‌های‌شان در اختیارشان بگذاریم.

سیاره‌ی زمین – سلام دنیا

نویسنده: جیل مک‌دونالد

تصویرگر: جیل مک‌دونالد

مترجم: آناهیتا حضرتی

ناشر | تولیدکننده: پرتقال

گروه سنی: ۳ تا ۵ سال، ۵ تا ۷ سال

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

خلاصه‌ی کتاب:

این جلد مجموعه کتاب «سلام دنیا» درباره‌ی شناخت کره‌ی زمین است و برای کودکان توضیح می‌دهد که هر کدام از قسمت‌های زمین چه نام دارند. کودکان با ویژگی‌های آب‌وهوایی هر قاره و حیوانات آنجا آشنا می‌شوند. سوالاتی که در هر صفحه پرسیده می‌شود به علاوه‌ی توضیح علمی کوتاهی که در پایین آن نوشته شده، پرسشگری و تفکر را در کودک به کار می‌گیرد. این کتاب می‌تواند شروع خوبی باشد برای توجه کودکان به محیط پیرامون‌شان و اقلیمی که در آن زندگی می‌کنند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پیاده‌روی در منطقه‌ای که در آن زندگی می‌کنید و پیدا کردن نوع اقلیم و ناهمواری‌های منطقه‌تان با توجه به آن چه در کتاب خوانده‌اید.

پرنده‌ها – سلام دنیا

نویسنده: جیل مک‌دونالد

تصویرگر: جیل مک‌دونالد

مترجم: آناهیتا حضرتی
ناشر | تولیدکننده: پرتقال
گروه سنی: ۳ تا ۵ سال، ۵ تا ۷ سال
گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی
خلاصه‌ی کتاب:

این جلد مجموعه کتاب «سلام دنیا» درباره‌ی پرندگان مختلف، محل زندگی آن‌ها و ویژگی‌های هرکدام است.
فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- خواندن این کتاب بهانه‌ای است برای توجه دادن کودکان به پرندگانی که در محیط اطراف می‌بینید. همراه هم پرندگان را تماشا کنید و درباره‌ی شکل و رفتارهای آن‌ها صحبت کنید.

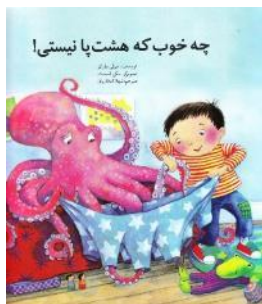
خزنده‌ها - سلام دنیا

نویسنده: جیل مک‌دونالد
تصویرگر: جیل مک‌دونالد
مترجم: آناهیتا حضرتی
ناشر | تولیدکننده: پرتقال
گروه سنی: ۳ تا ۵ سال، ۵ تا ۷ سال
گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی
خلاصه‌ی کتاب:

این جلد مجموعه کتاب «سلام دنیا» درباره‌ی خزندگان و ویژگی‌های آن‌ها، شیوه‌ی زندگی و غذای برخی از آن‌هاست.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- در این سن در کودکان ترسی ذاتی از اغلب خزندگان شایع است. با در نظر گرفتن شرایط کودکان خزندگان اطراف خود را دقیق‌تر مشاهده کنید و رفتارهای‌شان را زیر نظر بگیرید و سعی کنید نام آن‌ها را در کتاب‌های علمی یا با کمک کارشناس اطلاعاتی بیابید و با کودکان در میان بگذارید.

چه خوب که هشت‌پا نیستی

نویسنده: جولی مارکز
تصویرگر: مگی اسمیت
مترجم: شهلا انتظاریان
ناشر | تولیدکننده: انتشارات علمی و فرهنگی

گروه سنی: ۳ تا ۵ سال، ۵ تا ۷ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

در این کتاب بچه‌ها با پسرک کوچکی در طول روز همراه می‌شوند که با تخیل بازیگوشانه‌ی خود می‌فهمد که اگر بچه‌ی یک هشت‌پا، یک پرنده، یک ببر یا بسیاری از جانوران دیگر بود، هنگام لباس پوشیدن، غذا خوردن، حمام کردن، خوابیدن و سایر کارها با چه مشکلاتی روبه‌رو می‌شد. در پایان روز، او درمی‌یابد از همه بهتر این است که خودش باشد.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- مشاهده‌ی فیلم مستند درباره‌ی جانورانی که در کتاب نام برده شده است.
- پژوهش درباره‌ی جانوران کتاب و شناخت بیشتر ویژگی‌های هرکدام

من هم ببرم

نویسنده: ماری لویییز فیتس پاتریک

تصویرگر: ماری لویییز فیتس پاتریک

مترجم: ناهید معتمدی

ناشر | تولیدکننده: انتشارات علمی و فرهنگی

گروه سنی: ۳ تا ۵ سال، ۵ تا ۷ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

اگر مجبور باشی تنها زندگی کنی، زندگی چندان لذت‌بخش نمی‌شود. تخیل یک پسر بچه به او کمک می‌کند تا چند هم‌بازی دلخواه از دنیای جانوران پیدا کند و وارد دنیای جادویی ساخته‌ی ذهن خود شود. اما ظاهراً مدت این بازی‌ها به اندازه‌ی کافی دوام نمی‌آورد. سرانجام پسر بچه دوست و هم‌بازی‌ای پیدا می‌کند که به اندازه‌ی او حس ماجراجویی دارد: یک پسر بچه‌ی دیگر.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- مشاهده‌ی فیلم مستند درباره‌ی جانورانی که در کتاب نام برده شده است.
- ساخت پوستر زیستگاه‌های مختلف جانوران و قرار دادن جانوران مربوط به هر زیستگاه در آن (زیستگاه‌هایی که در اطراف خودتان وجود دارد را نیز در پوستر بگنجانید و در مورد ویژگی‌های هر زیستگاه و سازگاری‌های گیاهان و جانوران با آن‌ها با کودکان گفت‌وگو کنید)

هیس ما یک نقشه داریم

نویسنده: کریس هاگن

تصویرگر: کریس هاگن

مترجم: نورا حق پرست

ناشر | تولیدکننده: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

گروه سنی: ۳ تا ۵ سال، ۵ تا ۷ سال، ۷ تا ۹ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «هیس! ما یک نقشه داریم» داستان چهار دوست را روایت می‌کند که به پرنده‌های زیبا علاقمند هستند، اما روش‌های آن‌ها برای همراه کردن پرنده‌ها با خود متفاوت است. سه دوست بزرگ‌تر راه را در اسیر کردن پرنده می‌بینند و دوست ساکت کوچک‌تر در دوستی و جلب اعتماد.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- مشاهده‌ی پرندگان پشت پنجره یا داخل حیاط و گفت‌وگو درباره‌ی شکل ظاهری و رفتار آن‌ها
- ساخت ظرفی برای غذای پرندگان و پر کردن مداوم آن تا پرندگان جذب شوند، به همراه گفت‌وگو درباره‌ی غذای مناسب پرندگان مختلف

برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیشتر به [این‌جا](#) مراجعه کنید.

بچه باتلاق

نویسنده: جین ویلیس

تصویرگر: گوین میلوارد

مترجم: پروین علی‌پور

ناشر | تولیدکننده: چشمه

گروه سنی: ۵ تا ۷ سال، ۷ تا ۹ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

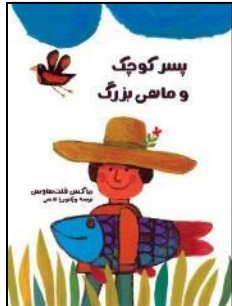
مادری از خاطرات کودکی و گشت و گذار خود با خواهرش در جنگل صحبت می‌کند. او و خواهرش یک روز به جای آن‌که به خانه دوستشان آبی بروند، بی اجازه به جنگل گل‌های استکانی آبی می‌روند. آن‌ها در حوضچه‌ی جادو یک «بچه باتلاق» پیدا می‌کنند و به خانه می‌برند. در ابتدای ورود بچه باتلاق به خانه همه چیز خوب به نظر می‌رسد. بچه‌ها او را خیلی خیلی دوست دارند و از او مراقبت می‌کنند. اما بچه باتلاق کم‌کم مریض می‌شود. بچه‌ها نمی‌دانند چه کنند تا این‌که مادرشان موضوع را می‌فهمد و راهنمایی‌شان می‌کند. آن‌ها به همراه هم بچه باتلاق را به زیستگاه اصلی‌اش بر می‌گردانند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پژوهش درباره‌ی تفاوت‌های جانوران اهلی و حیات‌وحش، ویژگی جانوران خانگی و باتلاق‌ها و ساخت پوستر آموزشی از داده‌های جمع‌آوری شده

برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیش‌تر به [این‌جا](#) مراجعه کنید.

پسر کوچک و ماهی بزرگ

نویسنده: ماکس فلت هاوس

تصویرگر: ماکس فلت هاوس

مترجم: ویکتوریا فاتحی

ناشر | تولیدکننده: تاک

گروه سنی: ۵ تا ۷ سال، ۷ تا ۹ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

«پسر کوچک و ماهی بزرگ» روایت‌گر زندگی پسری روستایی است که با مادر و جانوران خانگی‌اش در دهکده‌ای زندگی می‌کند. پسرک به ماهی‌گیری علاقه دارد و روزی که برای گرفتن ماهی به کنار آب می‌رود ماهی بزرگی را صید می‌کند. پسرک شاد و خوشحال ماهی را به خانه می‌برد و در وان حمام می‌اندازد، اما ماهی بزرگ است و نمی‌تواند در خانه جدیدش به راحتی شنا کند. ماهی از این اسارت غمگین و بیمار می‌شود و سرانجام پسرک، که ماهی‌اش را دوست دارد، او را آزاد می‌کند و از رهایی ماهی شاد می‌شود.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پژوهش درباره‌ی تفاوت‌های جانوران اهلی و حیات‌وحش و یا ویژگی جانوران خانگی و ساخت پوستر آموزشی از داده‌های جمع‌آوری شده

مجموعه کتاب داستان دگرگونی: از شیره‌ی گل تا عسل، از کرم تا پروانه، از تخم تا قورباغه

نویسنده: گروه نویسندگان

تصویرگر: گروه تصویرگران

مترجم: شهرام رجب‌زاده

ناشر | تولیدکننده: قدیانی

گروه سنی: ۵ تا ۷ سال، ۷ تا ۹ سال

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

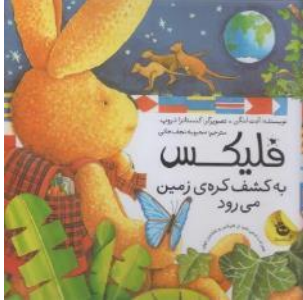
خلاصه‌ی کتاب:

مجموعه کتاب «داستان دگرگونی» مجموعه کتابی غیرداستان و علمی اطلاعاتی است که چرخه‌ی زندگی جاندارانی مانند زنبورعسل، پروانه و قورباغه می‌پردازد.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- ساخت چرخه‌ی زندگی پروانه یا قورباغه با کارت‌های چرخه‌ی زندگی برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیش‌تر به [این‌جا](#) و [این‌جا](#) و [این‌جا](#) مراجعه کنید.

فلیکس به کشف کره‌ی زمین می‌رود

نویسنده: آنت لنگن

تصویرگر: کنستانزا دروپ

مترجم: محبوبه نجف‌خانی

ناشر | تولیدکننده: زعفران

گروه سنی: ۷ تا ۹ سال، ۹ تا ۱۲ سال

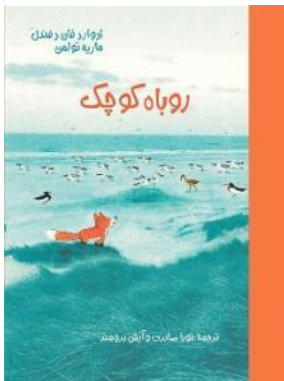
گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

در این داستان فلیکس به نقاط مختلف دنیا سفر می‌کند و با زیست‌بوم‌های گوناگون موجود در کره زمین از قطب جنوب تا جنگل‌های گرمسیری آشنا می‌شود. مخاطبان کوچک این کتاب هم همراه با سوفی با خواندن نامه‌هایی که فلیکس می‌فرستد اطلاعات زیادی درباره‌ی نقاط مختلف زمین و اهمیت حفاظت از محیط زیست به دست می‌آورند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- ساخت یا تهیه‌ی پوستر نقشه‌ی جهان و مشخص کردن مسیر فلیکس روی آن و جست‌وجو و اضافه کردن تصاویری از زیست‌بوم‌های مختلفی که دیده است.
- پژوهش درباره‌ی انواع زیست‌بوم‌های کره‌ی زمین و ساخت ماکت یا پوستر از آن‌ها و گفت‌وگو درباره‌ی ویژگی‌های هرکدام

روپاه کوچک

نویسنده: ادوارد فان د فندل

تصویرگر: ماریه تولمن

مترجم: آرش برومند و توبا صابری

ناشر | تولیدکننده: تاک

گروه سنی: ۵ تا ۷ سال، ۷ تا ۹ سال، ۹ تا ۱۲ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «روباہ کوچک»، داستان بچه روباهی است که از لانه‌اش بیرون آمده و بی هراس به دنبال همه چیز می‌دود و از شوق زیستن سرشار است. خواننده‌ی داستان در این داستان همراه کنجکاو‌های روباه کوچک می‌شود و ساحل محل زندگی روباه را از نگاه او می‌بیند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پژوهش درباره‌ی جانورانی که در کتاب دیده می‌شوند و ساخت پوستر از داده‌های جمع‌آوری شده
- ساخت کاردستی روباه

برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیشتر به [این‌جا](#) مراجعه کنید یا دستنامه‌ی کتاب را از این‌جا دانلود کنید. مقاله‌ی شگردهای خواندن این کتاب نیز در [این‌جا](#) در دسترس است.

به تماشای پرنده‌گان برویم!

نویسنده: صفورا زواران حسینی

عکاس: سید حامد موسوی و محمد مهدی کریمیان

ناشر | تولیدکننده: تاک

گروه سنی: ۵ تا ۷ سال، ۷ تا ۹ سال، ۹ تا ۱۲ سال، ۱۲+ سال

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

خلاصه‌ی کتاب:

دو جلد کتاب «به تماشای پرنده‌گان برویم» راهنمایی کاربردی برای ورود کودکان و نوجوانان به دنیای «پرنده‌نگری» است. یک پرنده‌نگر خوب، نخست باید دانش کافی درباره‌ی پرنده‌گان داشته باشد.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- طبق راهنمای کتاب همراه کودکان به پرنده‌نگری بروید.

سنگی نشسته بود ساکت و آرام

نویسنده: بردن ونتسل

تصویرگر: بردن ونتسل

مترجم: رضی هیرمندی

ناشر | تولیدکننده: پرتقال

گروه سنی: ۷ تا ۹ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

کتاب تصویری «سنگی نشسته بود ساکت و آرام» ماجرای درباهی خوب دیدن، شنیدن و لمس کردن است. قهرمان اصلی این کتاب که سنگی در کنار برکه است، ناظر تمام اتفاقاتی است که در جهان پیرامونش می‌گذرد. در

حقیقت، سنگ هر بار در مواجهه با یکی از موجودات یا پدیده‌های دنیای اطرافش، وجه تازه‌ای از خود را نمایان می‌کند. این سنگ در مقایسه با بدن نرم حلزون زبر است و در مقابل تیغ‌های خارپشت نرم. برای همین سنگ هر بار معنایی تازه را درک می‌کند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پیدا کردن یک سنگ شبیه سنگ داخل کتاب و تخیل کردن این‌که این سنگ چه می‌تواند باشد و کشیدن تخیل‌ها توسط کودکان
- پیاده‌روی در طبیعت و توجه ویژه به سنگ‌ها، شکل‌ها و رنگ‌های‌شان

کشف طبیعت – بچه‌ها این چیه؟

نویسنده: کریستینا براون

تصویرگر: هانس گونتر دورینگ

مترجم: کمال بهروزکیا

ناشر | تولیدکننده: محراب قلم

گروه سنی: ۷ تا ۹ سال و ۹ تا ۱۲ سال

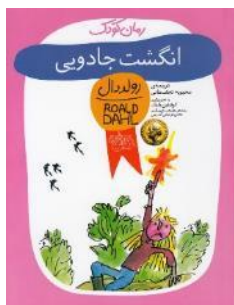
گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

خلاصه‌ی کتاب:

«کشف طبیعت» کتابی روایی است که درباره‌ی دگرگونی طبیعت در فصل‌ها گرفته تا زیست‌گاه‌های مخصوص انواع حیوانات و گیاهان برای‌مان می‌گوید. در هر گوشه از صفحات کتاب، تصاویر گیاهان و حیوانات و رودخانه و کوه و جنگل است. در کنار هر تصویر، توضیح جالب‌توجهی نوشته شده است. بخش‌های دیگری هم در چند فصل کتاب هست با عنوان‌های می‌دانی؟، باور نکردنی!، پرس‌وجو، که کامل‌کننده‌ی مطالب کتاب هستند و خواننده را به کشف طبیعت تشویق می‌کند. می‌شود گفت که کتاب «کشف طبیعت»، کتاب دانستنی‌ها درباره‌ی طبیعت است.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- به گردش در طبیعت بروید و متناسب با زیستگاهی که به آن می‌روید از اطلاعات کتاب استفاده کنید. از کودکان بخواهید مشاهدات خود را ثبت کنند و به کتاب اضافه کنید تا کامل‌تر شود.

انگشت جادویی

نویسنده: رولد دال

تصویرگر: کوئنتین بلیک

مترجم: محبوبه نجف‌خانی

ناشر | تولیدکننده: افق

گروه سنی: ۷ تا ۹ سال، ۹ تا ۱۲ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

دختر کوچولو با «انگشت جادویی» خود، خشمش را نشان می‌دهد و دیگران را به سزای کارهایشان می‌رساند. این داستان دوستی با طبیعت را نشان می‌دهد، آن هم با روایتی بامزه و خیال‌انگیز درباره خشم و تغییرها.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پژوهش درباره‌ی جانورانی که در کتاب نام برده شده است و ساخت پوستر آموزشی از داده‌های جمع‌آوری شده

برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیشتر به [این‌جا](#) مراجعه کنید.

باغی برای گرتروود

نویسنده: ماری لویی‌زه پرو وستمن

تصویرگر: دیتر هایک

مترجم: لیلیا قنبریان

ناشر | تولیدکننده: امیرکبیر

گروه سنی: ۹ تا ۱۲ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

داستان کتاب «باغی برای گرتروود» درون یک باغ اتفاق می‌افتد. باغی که همیشه مرتب و تمیز و هرس شده و زیبا بوده، اما یک سال به علت بیماری صاحبانش به حال خودش رها می‌شود. علف‌های هرز بزرگ و بزرگ‌تر می‌شوند و همه جا را می‌گیرند و باغ تبدیل به یک جنگل کوچک می‌شود. آن‌ها تصمیم می‌گیرند باغ را تمیز و مرتب کنند، اما وقتی به باغ سر می‌زنند متوجه حضور جانورانی می‌شوند که به باغ آمده‌اند و آن‌جا ساکن شده‌اند. این کتاب در غالب داستان و به شکل غیرمستقیم راه‌ورسم مراقبت از جانورانی را که در باغ زندگی می‌کنند به مخاطب آموزش می‌دهد؛ همچنین مخاطب درباره‌ی محیط‌زیست و شرایط زندگی جانوران باغ اطلاعات جالبی دریافت می‌کند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پژوهش درباره‌ی جانورانی که نام آن‌ها در کتاب آمده و ساخت پوستر از داده‌های جمع‌آوری شده
- در صورت داشتن باغچه و دیگر شرایط لازم، شکل دان باغچه‌ای مانند آن‌چه در کتاب شرح داده شده است و تشویق کودکان به مشاهده و ثبت آن‌چه در باغچه می‌بینند.

شکار روباه – مجموعه ماجراهای پتسون و فیندوس

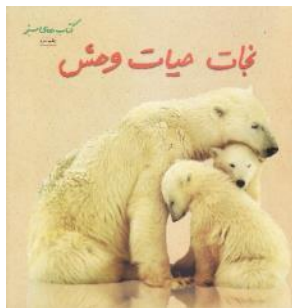

نویسنده: سون نورد کوئیست
تصویرگر: سون نورد کوئیست
مترجم: نسرين وکیلی
ناشر | تولیدکننده: میچکا
گروه سنی: ۹ تا ۱۲ سال
گونه‌ی کتاب: داستان
خلاصه‌ی کتاب:

پتسون پیر جانوران را خیلی دوست دارد. وقتی می‌فهمد روباهی به دهکده آمده است، برای مراقبت از مرغ‌هایش تصمیم می‌گیرد به جای شکار روباه، او را بترساند. پتسون و گربه‌اش نقشه‌ای میکشند که به روباه و همسایه‌ها درس عبرتی بدهند. موضوع این داستان فانتزی بلند، آسیب رساندن به جانوران و نیز عشق انسان به آنهاست.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پژوهش درباره‌ی راه‌های دفع آفات یا حفظ دام در برابر گوشت‌خواران که به جانوران و گیاهان دیگر آسیب نمی‌زنند و دوست‌دار محیط‌زیست هستند و ارائه به کودکان دیگر

نجات حیات وحش

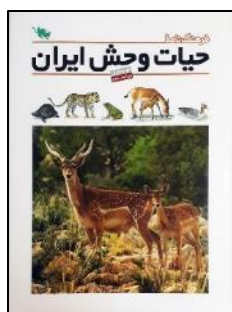
نویسنده: شارون دالگلیش
مترجم: نیلوفر مهدیان
ناشر | تولیدکننده: نردبان
گروه سنی: ۹ تا ۱۲ سال
گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی
خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «نجات حیات وحش» با ساختاری گزارشی درباره پیوند انسان با طبیعت و دیگر موجودات زنده و لزوم همراهی همه موجودات کره زمین برای ساختن جهانی سالم، اطلاعات سودمند، گیرا و گاه شگفت‌انگیزی به مخاطب می‌دهد.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- بر پایه‌ی مطالب کتاب پژوهشی درباره‌ی تهدیدات تنوع‌زیستی انجام دهید و بررسی کنید کدام موارد تنوع‌زیستی منطقه‌ی شما یا ایران را تحت تاثیر قرار می‌دهد.

فرهنگ‌نامه حیات وحش ایران - مهره‌داران

نویسنده: گروه نویسندگان

عکاس: گروه عکاسان

تصویرگر: اکبر افشار

ناشر | تولیدکننده: طلایی

گروه سنی: ۹ تا ۱۲ سال، ۱۲+ سال

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

خلاصه‌ی کتاب:

فرهنگ‌نامه حیات وحش ایران، یک کتاب مرجع برای آشنایی با تنوع زیستی منحصر به فرد ایران است. در این کتاب می‌توانید با گونه‌های جانوری و زیستگاه‌های حیات وحش ایران آشنا شوید.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پیدا کردن جانوران منطقه‌ی زندگی‌تان با کمک نقشه‌های کتاب و ساخت پوستر یا کتابی با موضوع حیات وحش منطقه‌تان

مجموعه کتاب حیات وحش ایران: شیر آسیایی، ببر هیرکانی، گرگ خاکستری، گوزن زرد ایرانی و یوزپلنگ

آسیایی

نویسنده: علی گلشن

عکاس: گروه عکاسان

ناشر | تولیدکننده: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

گروه سنی: ۹ تا ۱۲ سال، ۱۲+ سال

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

خلاصه‌ی کتاب:

در هر جلد از مجموعه کتاب «حیات وحش ایران» نوجوانان با یکی از گونه‌های شاخص طبیعت ایران آشنا می‌شوند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- ساخت پوسترهای اطلاع‌رسانی و آموزشی با کمک مطالب کتاب‌ها
- مشخص کردن محل زندگی هرکدام از جانوران روی نقشه‌ی ایران و گفت‌وگو درباره‌ی جغرافیا

مجموعه کتاب پستانداران ایران: گربه‌سانان، سگ‌سانان و کفتارها، خرس‌ها و دیگر گوشت‌خواران

نویسنده: علی گلشن

عکاس: گروه عکاسان

ناشر | تولیدکننده: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

گروه سنی: ۹ تا ۱۲ سال، ۱۲+ سال

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

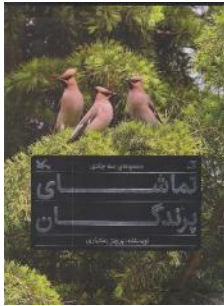
خلاصه‌ی کتاب:

کودکان و نوجوانان با مجموعه کتاب «پستانداران ایران» با گونه‌های ارزشمند پستانداران ایران آشنا و نسبت به جانوران و میراث طبیعی ایران علاقه‌مند می‌شوند. مطالب این کتاب‌ها برای از میان بردن ترس و باورهای نادرست درباره برخی از گونه‌های جانوری نیز مفید هستند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- ساخت پوسترهای اطلاع‌رسانی و آموزشی با کمک مطالب کتاب‌ها
- مشخص کردن محل زندگی هرکدام از جانوران روی نقشه‌ی ایران و گفت‌وگو درباره‌ی جغرافیا

تماشای پرندگان

نویسنده: پرویز بختیاری

عکاس: گروه عکاسان

ناشر | تولیدکننده: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

گروه سنی: ۹ تا ۱۲ سال، ۱۲+ سال

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

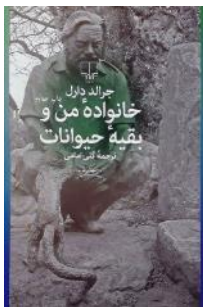
خلاصه‌ی کتاب:

در این مجموعه کتاب که با هدف ترویج پرندنگری میان کودکان و نوجوانان منتشر شده است، مخاطبان با انواع پرندگان ایران و زیستگاه آن‌ها آشنا می‌شوند و کلیاتی را درباره‌ی پرندگان می‌آموزند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- شناسایی پرندگان منطقه‌ی خود با کمک تصاویر کتاب
- ساخت پوستر اطلاع‌رسانی و آموزشی درباره‌ی زیست‌شناسی پرندگان و پرندنگری

خانواده‌ی من و بقیه‌ی حیوانات

نویسنده: جرال دازل

مترجم: گلی امامی

ناشر | تولیدکننده: چشمه

گروه سنی: ۱۲+ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

این کتاب سرشار از آفتاب کورفو است که نویسنده کودکی خود را به اتفاق «خانواده و بقیه حیوانات» اش در آن گذرانده است. نویسنده در این کتاب در کنار روایت ماجراهای خانوادگی، از ارتباطش با طبیعت اطرافش و جانوران مورد علاقه‌اش می‌گوید.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- گردش در طبیعت و مشاهده‌ی جانوران و گیاهان
- ایجاد نمایشگاهی از برگ‌ها و میوه‌هایی که کودکان هنگام گردش روی زمین پیدا کرده‌اند، نه این‌که از گیاهان زنده جدا کرده باشند و نیز سنگ و دیگر اجزای طبیعت که بدون آسیب به آن جمع‌آوری شده باشند.

اندوه بالابان

نویسنده: مهدی رجبی

تصویرگر: بهزاد شفق

ناشر | تولیدکننده: نردبان

گروه سنی: ۱۲+ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «اندوه بالابان» در قالب داستان به موضوع قاچاق پرندگان شکاری ارزشمند ایران مانند بالابان به کشورهای حاشیه‌ی خلیج فارس می‌پردازد. در متن کتاب از برخی اصطلاحات و کلمات بومی استفاده شده است که به خوبی جغرافیای داستان را بازنمایی می‌کند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پژوهش درباره‌ی پرندگان شکاری در ایران و ساخت پوستر از داده‌های جمع‌آوری شده
- پژوهش درباره‌ی سنت قوش‌بازی در ایران و دیگر کشورها و تشکیل میزگردی با حضور کودکان برای گفت‌وگو درباره‌ی مزایا و معایب این سنت

انجمن یوزه‌های شریف

نویسنده: حمید ابادری

تصویرگر: سیامک فرخجسته

ناشر | تولیدکننده: نردبان

گروه سنی: ۱۲+ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «انجمن یوزهای شریف» داستان تلاش چند نوجوان برای حفاظت از آخرین بازمانده‌های یوزپلنگ آسیایی است. نویسنده، اطلاعات علمی درباره یوزپلنگ آسیایی را نیز در لابه‌لای داستان گنجانده است.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- همراهی کودکان برای تشکیل یک گروه محیط‌زیستی و برنامه‌ریزی و اجرای فعالیت‌های مختلف برای حفظ محیط‌زیست
- استخراج اطلاعات علمی درباره‌ی یوزپلنگ از داستان کتاب و تکمیل آن با کمک کتاب‌های علمی مرتبط و در انتها ساخت یک پوستر آموزشی از داده‌های جمع‌آوری شده

همایش پرندگان

نویسنده: پیتر سیس

تصویرگر: پیتر سیس

مترجم: زهره قایینی

ناشر | تولیدکننده: میچکا

گروه سنی: ۱۲+

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

«همایش پرندگان» بازنویسی کتاب «منطق‌الطیر» عطار برای مخاطب نوجوان و بزرگسال است.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پژوهش درباره‌ی پرندگان منطقه‌ای که در آن زندگی می‌کنید و جمع‌آوری و پرینت تصاویر آنان و ساخت سی‌مرغ با آن‌ها
- برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیشتر دستنامه‌ی کتاب را از [اینجا](#) دانلود کنید.

مجموعه کتاب زیست ایران: جنگل‌های مانگرو (حرا)، جنگل‌های زاگرس، جنگل‌های هیرکانی، خزندگان ایران

نویسنده: اردوان زرنیدیان

عکاس: گروه عکاسان

ناشر | تولیدکننده: نردبان

گروه سنی: ۱۲+

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

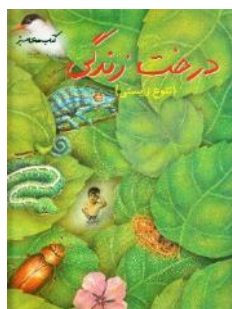
خلاصه‌ی کتاب:

مجموعه کتاب «زیست ایران» نوجوانان را با میراث طبیعی ایران آشنا می‌کند. از این مجموعه تاکنون ۴ جلد منتشر شده است. ۳ جلد نخست به ۳ نوع از جنگل‌های موجود در ایران می‌پردازد و جلد چهارم درباره‌ی خزندگان ایران است.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- بررسی آن‌که کدام نوع جنگل در محل زندگی شما وجود دارد و ساخت پوستری درباره‌ی این نوع پوشش گیاهی
- پیاده‌روی در طبیعت همراه با یک کارشناس و کتاب‌ها یابین مجموعه و شناسایی گیاهان و خزندگانی که در مسیر می‌بینید.

درخت زندگی

نویسنده: روشل استراوس

مترجم: محمدرضا داهی

ناشر | تولیدکننده: نردبان

گروه سنی: ۱۲+ سال

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «درخت زندگی (تنوع‌زیستی)» به تنوع موجودات زنده، ارتباط‌ها آن‌ها با یکدیگر و ارزش‌های آن‌ها می‌پردازد.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- ساخت پوستری از تنوع‌زیستی منطقه‌تان با اشاره به طبقه‌بندی علمی هرکدام برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیش‌تر به [این‌جا](#) مراجعه کنید.

دایره‌المعارف مصور آفرینش

نویسنده: کاترین هنسی

مترجم: گروه مترجمان

ناشر | تولیدکننده: سایان

گروه سنی: ۱۲+ سال

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

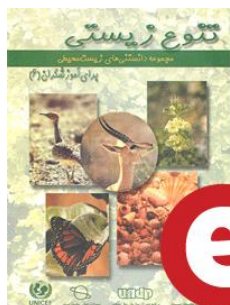
خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «دایره‌المعارف مصور آفرینش»، مرجع تصویری زندگی تمام موجودات روی زمین است. این کتاب، با مقدمه‌ای عمومی درباره‌ی زندگی روی زمین آغاز می‌شود، سپس به بنیان‌های زمین‌شناختی زندگی می‌پردازد، فرگشت جانداران را شرح می‌دهد و به رده‌بندی آن‌ها می‌رسد. پنج بخش بعدی کتاب، شناخت‌نامه‌ای فراگیر و

مفصل از گونه‌ها و نمونه‌های طبیعی از کانی‌های بی‌جان تا پستانداران است که با مقدمه‌هایی سرشار از اطلاعات درباره هر گروه آغاز می‌شود و نگاهی عمیق به تنوع و گوناگونی آن‌ها دارد.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- ساخت پوسته‌های اطلاع‌رسانی و آموزشی با کمک مطالب کتاب‌ها

مجموعه دانستنی‌های زیست محیطی برای آموزشگران، کتاب ششم: تنوع زیستی

نویسنده: فاطمه یاراحمدی و همکاران

مترجم: صدیقه بیران و همکاران

ناشر | تولیدکننده: سازمان حفاظت از محیط زیست و یونیسیف

گروه سنی: بزرگ سال

خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «دانستنی‌های زیست محیطی برای آموزشگران - تنوع زیستی» ششمین جلد از مجموعه شش جلدی «دانستنی‌های زیست محیطی برای آموزشگران» است. این مجموعه با این هدف تهیه شده است که به مربیان کمک کند تا در نقش راهنما و تسهیل کننده، جوانان و نوجوانان را در شناخت و ترویج فرهنگ محیط زیستی یاری دهند در این کتاب در بخش منبع مربی، در پنج فصل به تنوع زیستی و اهمیت آن، تنوع زیستی در ایران، عوامل انقراض گونه‌ها در جهان، عوامل انقراض گونه‌ها در ایران و چگونگی حفاظت از تنوع زیستی پرداخته شده است...

این کتاب به شکل الکترونیک برای دانلود در [این جا](#) موجود است.

[پازل پرندگان](#)

طراحی و تولید: سلیمه باباخان

ناشر | تولیدکننده: انتشارات موسسه پژوهشی تاریخ ادبیات کودکان (تاک)

گروه سنی: بالای ۳ سال

«پازل پرندگان»، پازلی ۷ تکه برای تقویت هوش و حافظه کودکان سودمند است. هنگامی که کودک شما با این پازل سرگرم است می‌توانید درباره گونه‌ی پرندگانی که در این پازل هستند و وضعیت زیست و خوراک‌شان با آن‌ها گفت‌وگو کنید. «بازی با جانوران برای»

[بازی با جانوران برای تقویت حافظه](#)

طراحی و تولید: گروه دستنامه‌های «با من بخوان»

ناشر | تولیدکننده: انتشارات موسسه پژوهشی تاریخ ادبیات کودکان (تاک)

گروه سنی: بالای ۵ سال

بسته «بازی با جانوران برای تقویت حافظه» دارای ۳۶ کارت تصویری از ۱۸ جانور هم‌چون: جانوران جنگلی و جانوران اهلی مزرعه است. کودکان در این بازی لازم است کارت‌های هم‌سان را بیابند.

پازل رشد

طراحی و تولید: اسباب‌بازی چوبی بیس
ناشر | تولیدکننده: اسباب‌بازی چوبی بیس
گروه سنی: بالای ۵ سال
 کودکان با این پازل چوبی با چرخه‌ی زندگی ۳ گیاه و ۳ جانور آشنا می‌شوند.

کارت‌های چرخه‌ی زندگی – لاک‌پشت دریایی، پروانه و قورباغه

طراحی و تولید: گروه دستنامه‌های «با من بخوان»
ناشر | تولیدکننده: انتشارات موسسه پژوهشی تاریخ ادبیات کودکان (تاک)
گروه سنی: بالای ۵ سال

این مجموعه کارت برای آشنایی کودکان با چرخه‌ی زندگی موجودات زنده طراحی شده است و به‌عنوان ابزار فعالیت در پیوند با کتاب‌های با موضوع مرتبط قابل استفاده است. چرخه‌ی زندگی لاک‌پشت دریایی، پروانه و قورباغه مراحل زندگی این جانوران را نشان می‌دهد. در کنار این کارت‌ها یک دفترچه‌ی راهنما برای بزرگسالان در نظر گرفته شده است.

بازی صفحه‌ای تالاب من

طراحی و تولید: کارشناسان طرح حفاظت از تالاب‌های ایران
ناشر | تولیدکننده: موزه‌ی عروسک‌های ملل
گروه سنی: بالای ۷ سال

تالاب من یک بازی صفحه‌ای رقابتی – مشارکتی از مجموعه تولیدات طرح حفاظت از تالاب‌های ایران است. بازیکن‌ها در این بازی با مدیریت سهم آبی که دارند، تلاش می‌کنند تا زودتر تالاب را پر آب کنند، گونه‌های جانوری و گیاهی آن را نجات دهند و به محیط زندگی‌شان، یعنی تالاب، برگردانند.

پوستر شناخت فصل و آب و هوا

طراحی و تولید: کارشناسان «با من بخوان»
ناشر | تولیدکننده: انتشارات موسسه پژوهشی تاریخ ادبیات کودکان (تاک)
گروه سنی: ۵ تا ۷ سال، ۷ تا ۹ سال

پوستر شناخت فصل و آب و هوا، یک پوستر پارچه‌ای هم‌کنشانه است. در جیب‌های پایین پوستر نمادهایی از هر فصل قرار داده شده‌اند که توسط کودک روی پوستر چسبانده می‌شوند.

نخستین نقشه‌ی جهان من

طراحی و تولید: گیثاشناسی
ناشر | تولیدکننده: گیثاشناسی
گروه سنی: ۵ تا ۷ سال، ۷ تا ۹ سال

در این نقشه کودکان با برخی جانوران قاره‌های مختلف آشنا می‌شوند. با خواندن هر کتاب می‌توان به سراغ نقشه آمد و جانوران داستان را روی نقشه پیدا و درباره‌ی کشور و محل جغرافیایی آن‌ها با کودکان گفت‌وگو کرد.

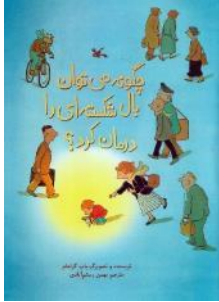
نقشه‌ی پراکندگی جانوران ایران

طراحی و تولید: گیثاشناسی
ناشر | تولیدکننده: گیثاشناسی
گروه سنی: ۵ تا ۷ سال، ۷ تا ۹ سال، ۹ تا ۱۲ سال، ۱۲+ سال

در این نقشه کودکان با برخی جانوران ایران آشنا می‌شوند. با خواندن هر کتاب می‌توان به سراغ نقشه آمد و جانوران داستان را روی نقشه پیدا کرد و یا بنا به محل زندگی خود حیات‌وحش اطراف خود را از روی نقشه بشناسید.

۶. محیط‌زیست (کلی)

چگونه می‌توان بال شکسته‌ای را درمان کرد؟

نویسنده: باب گراهام

تصویرگر: باب گراهام

مترجم: بهمن رستم آبادی

ناشر | تولیدکننده: کانون پرورش فکری کودک و نوجوان

گروه سنی: ۳ تا ۵ سال، ۵ تا ۷ سال، ۷ تا ۹ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

پرنده‌ای با خوردن به شیشه‌های بلندترین ساختمان شهر مجروح می‌شود و کسی، جز یک پسر بچه‌ی مهربان، متوجه افتادن و مجروح شدن این کبوتر نمی‌شود. پسرک پرنده را به خانه می‌برد و مراقبت‌های اوست که باعث می‌شود پرنده دوباره بتواند پرواز کند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پژوهش درباره‌ی تنوع و ویژگی‌های پرندگانی که در شهر یا روستای شما زندگی می‌کنند و ساخت پوستر

برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیشتر دستنامه‌ی کتاب را از [این‌جا](#) دانلود کنید.

سرخ از فراز درختان می‌خواند - صلح به زمین؛ قصه‌های طبیعت

نویسنده: جویس سیدمن

تصویرگر: پاملا زاگارسکی

مترجم: لاله آتشی

ناشر | تولیدکننده: کانون پرورش فکری کودک و نوجوان

گروه سنی: ۷ تا ۹ سال، ۹ تا ۱۲ سال

گونه‌ی کتاب: شعر

خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «سرخ از فراز درختان می‌خواند» در غالب شعر از فصل‌ها، ویژگی‌هایشان، گل‌ها، برگ‌ها، رنگ‌ها و تغییرات زمین در طول سال می‌گوید. در متن کتاب نیز عنصر خیال به شکلی بارز نمایان است.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پیاده‌روی در طبیعت همراه کودکان و سپس نوشتن شعرهایی درباره‌ی آنچه در طبیعت دیده‌اید.

تونل

نویسنده: هیگا سیری

تصویرگر: ماری کانستاد جانسن

مترجم: زهره قایینی

ناشر | تولیدکننده: تاک

گروه سنی: ۷ تا ۹ سال، ۹ تا ۱۲ سال، ۱۲+ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

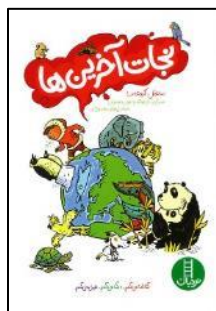
«تونل» داستان دو خرگوش، یکی سفید و دیگری قهوه‌ای است که در دل تاریکی زمین تونلی می‌کنند تا از زیر زمین به آن سوی جاده برسند و زندگی بهتری را تجربه کنند. آن‌ها نخستین روزی را به یاد می‌آورند که ماشینی به آن‌جا آمد و از آن روز آرامش منطقه بر هم خورد. در میانه سکونت‌گاه آن‌ها جاده‌ای ساخته می‌شود و ماشین‌های بی‌شماری که هر روز با سرعت از آن می‌گذرند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پژوهش درباره‌ی خرگوش اهلی و وحشی و ساخت پوستری برای مقایسه‌ی ویژگی‌های آن‌ها

برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیش‌تر دستنامه‌ی کتاب را از این‌جا دانلود کنید.

نجات آخرین‌ها

نویسنده: امانوئل گروندمن

تصویرگر: ترز بونته و لوران اودوئن

مترجم: نیلوفر مهدوی

ناشر | تولیدکننده: نردبان

گروه سنی: ۹ تا ۱۲ سال

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «نجات آخرین‌ها» به عواملی که گونه‌های زیستی را در معرض خطر انقراض قرار می‌دهند می‌پردازد و پیش از آن به تعریف گونه‌ی زیستی چیست، آسیب‌پذیر بودن توازن طبیعت و تاریخچه گونه‌های جانوری بر کره‌ی زمین اشاره می‌کند. در پایان کتاب نیز به برخی کارهایی که هر شهروند برای زندگی هماهنگ با محیط زیست می‌تواند انجام دهد اشاره شده است.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- اجرای تعدادی از فعالیت‌های پیشنهادی در کتاب
- تشکیل گروه مطالعاتی محیط‌زیستی و خواندن و بررسی کتاب با حضور کارشناسانی که می‌توانند مطالب کتاب را برای کودکان روشن‌تر کنند.

زمین بیمار ما

نویسنده: ماری گالیبه

تصویرگر: ساندرین لم

مترجم: صبا رفیع

ناشر | تولیدکننده: نردبان

گروه سنی: ۹ تا ۱۲ سال

خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «زمین بیمار ما» با زبانی شاعرانه و تصاویر خیال‌انگیز از مشکلاتی سخن می‌گوید که ما انسان‌ها برای مادرمان زمین درست کرده‌ایم و ما را به تلاش برای نجات یگانه زیست‌گاهمان فرا می‌خواند.

گونه‌ی کتاب: غیرداستان

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- نوشتن شعر یا نثری با زبان شاعرانه درباره‌ی طبیعت

امپراتور سیب‌زمینی چهارم

نویسنده: محمدهادی محمدی

تصویرگر: سدا جیوان

ناشر | تولیدکننده: تاک

گروه سنی: ۹ تا ۱۲ سال، ۱۲+ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

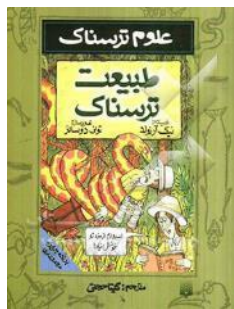
خلاصه‌ی کتاب:

داستان فانتزی «امپراتور سیب‌زمینی چهارم» داستان نبرد نیروهای آشپزخانه‌ای با نیروهای کثیفی است که سرگرم نابودی زیست‌بوم ما هستند. امپراتور هم در این نبرد قهرمانانه، فرمانده نیروهای آشپزخانه است. این کتاب مسایل مختلف محیط‌زیستی در عصر حاضر و پیامد ناگوار آن را مطرح می‌کند و در انتها مخاطبان را دعوت به تفکر و اقدام برای تغییر شرایط موجود می‌کند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- نوشتن نمایشنامه‌ای براساس داستان در یک روند مشارکتی توسط کودکان و نوشتن دیالوگ برای شخصیت‌های خیر (کلم، هویج، کدو و ...) و شخصیت‌های شر (سوسک، مگس، موش و ...) و در انتها تمرین و اجرای نمایش
- گفت‌وگو با کودکان درباره‌ی آلودگی ناشی از نیروهای کثیف و شیوع بیماری‌ها و راه‌حل‌های جلوگیری از تسلط موجودات کثیف بر کره‌ی زمین

طبیعت ترسناک – مجموعه کتاب علوم ترسناک

نویسنده: نیکی آرنولد

تصویرگر: تونی دوسالز

مترجم: گیتا حجتی

ناشر | تولیدکننده: پیدایش

گروه سنی: ۱۲+ سال

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «طبیعت ترسناک» به دنیای حیوانات گریزی می‌زند، با برخی از موجودات بسیار وحشی گلاویز می‌شود، دنبال کشف عجایب زیست شناسان کنجاو می‌رود و روش دوست شدن با گوریل را تعلیم می‌دهد!

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- اجرای نمایش طنز بر پایه‌ی مطالب کتاب، به‌عنوان مثال دانشمندی که به‌شکل طنز و ترسناک برخی حقایق علمی را برای کودکان توضیح می‌دهد و واکنش‌های کودکان

۷. دست به کار شویم!

ما هر روز اخبار مختلفی درباره‌ی بحران‌ها و مشکلات محیط‌زیستی می‌شنویم یا تاثیر آن‌ها را بر کیفیت زندگی‌مان می‌بینیم. کاری می‌توان کرد؟ پاسخ این پرسش ساده نیست. در واقع لازم است دانش‌مان را درباره‌ی ابعاد هر موضوع بالا ببریم و ببینیم در کجا می‌توان تغییری ایجاد کرد. و اگر به دنبال تغییر در شرایط هستیم لازم است دست به کار شویم! و چه بهتر که از کودکی و نوجوانی مشارکت در شناخت مسئله، یافتن راه حل و اجرای راه‌حل را تمرین کنیم.

هر روز، روز زمین

نویسنده: لیزا بولارد

تصویرگر: ژیاو ژین

مترجم: هایدی کروی

ناشر | تولیدکننده: نردبان

گروه سنی: ۳ تا ۵ سال، ۵ تا ۷ سال

گونه‌ی کتاب: شعر

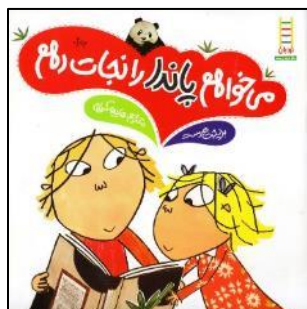
خلاصه‌ی کتاب:

برای محافظت از زمین چه کارهایی می‌توان انجام داد؟ این سؤالی بود که ترینا و هم‌کلاسی‌هایش از خودشان کردند. چون «هر روز، روز زمین» است و برای محافظت از آن باید کارهای مهمی انجام داد، آن‌ها تصمیم گرفتند تمام تلاش‌شان را به کار بگیرند: از تهیه‌ی کمپوست گرفته تا تشکیل انجمن و کاشت درخت. حتی تصمیم گرفتند وسایل‌شان را با یکدیگر عوض کنند تا هم چیزهای تازه‌ای به دست بیاورند و هم زباله‌ی کمتری تولید کنند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- برنامه‌ریزی یک جشن به مناسب روز زمین و اجرای فعالیت‌هایی برای حفاظت از کره‌ی زمین

می‌خواهم یاندا را نجات دهم

نویسنده: بریجت هرست

تصویرگر: بریجت هرست

مترجم: هایدی کروی

ناشر | تولیدکننده: نردبان

گروه سنی: ۷ تا ۹ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

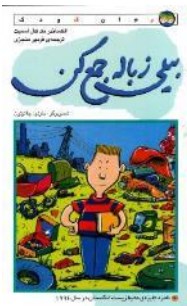
خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «می‌خواهم پاندا را نجات دهم» داستان خواهر و برادری به نام لولا و چارلی است که در مدرسه متوجه می‌شوند جانوران زیادی در معرض خطر انقراض هستند و دل‌شان می‌خواهد کاری کنند. آن‌ها در آخر تصمیم می‌گیرند یک پاندا را نجات دهند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پژوهش درباره‌ی جانوران در حال انقراض ایران و طراحی راه‌های حفاظت از آن‌ها و اجرای راه‌کارهای امکان‌پذیر
- پژوهش درباره‌ی مفهوم و دلایل انقراض و ساخت پوستر آموزشی و اطلاع‌رسانی

برای مطالعه‌ی فعالیت‌های بیشتر تر به [این‌جا](#) مراجعه کنید.

بیبلی زباله جمع‌کن

نویسنده: الکساندرا مک کال اسمیت

مترجم: عباس زندیاف

ناشر | تولیدکننده: انتشارات افق

گروه سنی: ۹ تا ۱۲ سال

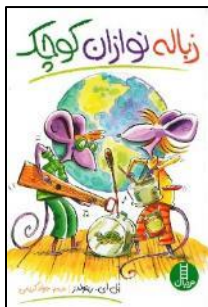
گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

«بیبلی زباله جمع‌کن» داستان پسری به نام بیبلی است که با آن‌که خودش پسر تر و تمیزی است، اما بنابر عادت کثیفی شهرش را نمی‌بیند، تا آن‌که یک روز با خواندن یک خبر متوجه مشکل زباله در شهرش می‌شود و تلاش می‌کند برای آن کاری انجام دهد.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- تدوین و انتشار یک خبرنامه‌ی محیط‌زیستی در مدرسه
- شناسایی مشکلات محیط‌زیستی مدرسه یا محله و طراحی پروژه برای حل آن‌ها با مشارکت کودکان

زباله‌نوازان کوچک

نویسنده: پل ای. رینولدز

تصویرگر: پیتر ا.ج. رینولدز

مترجم: جواد کریمی

ناشر | تولیدکننده: انتشارات نردبان

گروه سنی: ۹ تا ۱۲ سال

گونه‌ی کتاب: داستان

خلاصه‌ی کتاب:

سیدنی و سیمون برادران دوقلوی هنرمندی هستند که می‌خواهند در تمیز نگه داشتن کروی زمین سهمی داشته باشند. آن‌ها با استفاده از زباله‌های بازیافتی، ساز می‌سازند و با کمک هنر، مردم شهر را به داشتن زندگی سبز و بی‌زباله تشویق می‌کنند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- مشاهده و ثبت میزان زباله‌ی تولیدی در خانه یا مدرسه توسط کودکان و تحلیل اطلاعات به دست‌آمده با کمک تسهیل‌گر
- اجرای فعالیت‌هایی برای کاهش میزان زباله همراه کودکان
- ساخت و خواندن یک ترانه‌ی محیط‌زیستی مانند دوقلوها

زنانی که زمین را نجات دادند

نویسنده: کیت پنکهرست
تصویرگر: کیت پنکهرست
مترجم: شبنم سمیعیان
ناشر | تولیدکننده: ناریا
گروه سنی: ۹ تا ۱۲ سال
گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ زندگی‌نامه
خلاصه‌ی کتاب:

در کتاب «زنانی که زمین را نجات دادند»، کیت پانکهرست درباره‌ی زنانی صحبت می‌کند که به محافظت از جهان طبیعت و محیط زیست و زمین کمک کرده‌اند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پژوهش درباره‌ی زندگی حفاظت‌گران محیط‌زیست در ایران و ساخت کتاب زندگی‌نامه برای آنان

مجموعه کتاب بچه‌های اطراف جهان

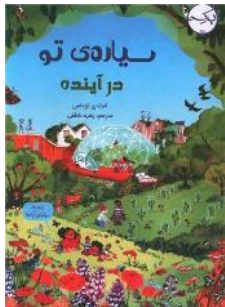

نویسنده: گروه نویسندگان
تصویرگر: گروه تصویرگران
مترجم: گروه مترجمان
ناشر | تولیدکننده: اطراف (ادامه)
گروه سنی: ۹ تا ۱۲ سال، ۱۲+ سال
گونه‌ی کتاب: داستان؛ زندگی‌نامه
خلاصه‌ی کتاب:

مجموعه‌ی «بچه‌های اطراف جهان» پنجره‌ی کوچکی است برای دیدن و شنیدن قصه‌های واقعی درباره‌ی بچه‌هایی از کشورهای مختلف که قهرمان شهر یا خانواده‌ی خودشان بوده‌اند. این قصه‌ها می‌تواند الهام‌بخش بچه‌ها باشد تا بی‌تفاوت نباشند و دنیای اطرافشان را کمی بهتر کنند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- بررسی محل زندگی‌تان و فهرست کردن مشکلات محیط‌زیستی آن، طراحی راه‌حل برای برخی از آن‌ها و اجرای آن

سیاره‌ی تو در آینده

نویسنده: آماندی توماس

تصویرگر: آماندی توماس

مترجم: زهره ناطقی

ناشر | تولیدکننده: برکه

گروه سنی: ۹ تا ۱۲ سال، ۱۲+ سال

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

خلاصه‌ی کتاب:

زندگی انسان بر کره‌ی زمین در حال حاضر درگیر بحران‌های محیط‌زیستی مختلفی است که بر اثر فعالیت‌های انسان ایجاد شده‌اند. کتاب «سیاره‌ی تو در آینده» به فناوری‌هایی که زندگی سازگارتری با طبیعت برای انسان فراهم خواهد آورد می‌پردازد.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پژوهش بیشتر درباره‌ی فعالیت‌ها و فناوری‌های محیط‌زیستی که در کتاب نام برده می‌شود و بررسی وجود داشتن یا نداشتن آن‌ها در ایران و چگونگی فراهم کردن شرایط برخورداری از آن‌ها

من فضای باز را دوست دارم؛ چه شغل‌هایی در فضای باز سراغ داری؟ - مجموعه کاروبار

نویسنده: کرن براون

تصویرگر: روبرتو بلفری

مترجم: میترا امیری لرگانی

ناشر | تولیدکننده: پرتقال

گروه سنی: ۱۲۹ تا ۱۲ سال، ۱۲+ سال

گونه‌ی کتاب: غیرداستان

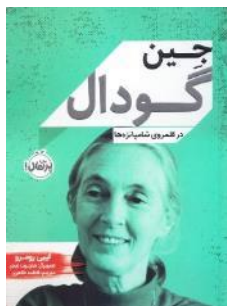
خلاصه‌ی کتاب:

در کتاب «من فضای باز را دوست دارم؛ چه شغل‌هایی در فضای باز سراغ داری؟» درباره‌ی ۲۵ شغل گوناگون در فضای باز برای کودکان و نوجوانان توضیح داده شده است. از کار در زیر دریا، نجات‌غریق و موج‌سواری گرفته تا زمین‌شناسی، دیرینه‌شناسی، کشاورزی، محیط‌بانی و حتی مهندسی راه و ساختمان. کودکان و نوجوانان از این طریق با ریزه‌کاری‌ها، خوبی‌ها و سختی‌های این مشاغل و کلی نکته‌ی بامزه‌ی دیگر درباره‌ی آن‌ها آشنا می‌شوند.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- دعوت از فردی که شغلی مرتبط با محیط‌زیست دارد و گفت‌وگوی کودکان با او
- پژوهش درباره‌ی شغل‌های دیگر مربوط به طبیعت و نوشتن و طراحی درباره‌ی آنان مانند سبک کتاب و اضافه کردن به کتاب

جین گودال در قلمروی شامپانزه‌ها

نویسنده: لیبی رومرو

تصویرگر: شارلوت ایجر

مترجم: فاطمه طاهری

ناشر | تولیدکننده: پرتقال

گروه سنی: ۱۲+ سال

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ زندگی‌نامه

خلاصه‌ی کتاب:

کتاب «جین گودال، در قلمرو شامپانزه‌ها» در دوازده فصل، زندگی این شامپانزه‌شناس را بازگو می‌کند. در پایان کتاب نیز جدول زمان‌بندی زندگی‌نامه، واژه‌نامه و نمایه آورده شده است.

فعالیت‌های در پیوند با کتاب:

- پژوهش درباره‌ی زندگی حفاظت‌گران محیط‌زیست در ایران و ساخت کتاب زندگی‌نامه برای آنان

جنبش آهستگی، بشقاب ما سیاره ما

نویسنده: حوری خسروشاهی

تصویرگر: محمد خسروشاهی

ناشر | تولیدکننده: راز بارش

گروه سنی: بزرگ‌سال

گونه‌ی کتاب: غیرداستان؛ علمی - اطلاعاتی

خلاصه‌ی کتاب:

در برنامه آموزشی غذای آهسته که در کتاب «جنبش آهستگی، بشقاب ما سیاره ما» به آن پرداخته شده است پی می‌بریم که این برنامه لذت خوردن غذای سالم و مسئولیت مراقبت از طبیعت را با هم می‌آمیزد و غذا خوردن را از نو معنا می‌کند. این کتاب مناسب برای مربیان است که می‌توانند با فعالیت‌های نوشته شده در کتاب این جنبش را با کودکان کار کنند.

www.khanak.org

تهیه شده توسط گروه کتابخانه‌های «با من بخوان»

کارشناس محیط زیست: صفورا زواران حسینی

مؤسسه پژوهشی
تاریخ ادبیات کودکان

